

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 6/XII junij

Družbeno odgovorna
družba ali 3. sveto-

Konferenca Družbena odgovornost
in izzivi časa 2019 je potekala od 20.
do 21. junija 2019 v Mariboru

Str. 4

Medalja WOSC v roke
uglednemu Slovencu

Ddr. Matjaž Mulej je dobil najvišje
priznanje za dosežke v teoriji siste-
mov in kibernetiki na svetu

Str. 7

Dr. Živko Bergan o
delu in družbeni

Razmišljanje o vlogi dela v družbi in
podjetju je z vidika družbene odgovor-
nosti ne samo koristno, temveč nujno

Str. 10

Pakt za mlade Slove-

Mladi potrebujejo Vas uspešnega
delodajalca in osebo iz poslovnega
sveta z veliko izkušnjami, Vi pa morda
potrebujete energijo in ideje mladih
ter potencialni kader za zaposlitev

Str. 16

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti si prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO
Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Preradovičeva ulica 26
2000 Maribor, Slovenija
info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si,
www.mladinski-delavec.si, www.model-m.si/

Uredništvo

Novinar: člani Inštituta IRDO, Monika Rajšp, dr. Martina Rauter

Glavni urednik: ddr. Matjaž Mulej

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 1400 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji, na strani 3 spodaj—
Plastic pollution in ocean environmental problem -
©AP Images/European Union-EP

Fotografija na naslovnici: ro_fio, http://
www.freeimages.com/

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

- 4 IRDO konferenca 2019
- 7 Podeljena 12. medalja Svetovne organizacije za sisteme in kibernetiko
- 10 IRDO razmislek
Delo in družbena odgovornost
- 15 Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost
- 16 IRDO projekt: Pakt za mlade: Regijsko mreženje mladih z delodajalci
Odziv Mladinskega sveta na Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa za mladino 2013-2022
- 25 DO v Sloveniji
- 28 Ali slovenska podjetja skrbijo za zmanjševanje negativnega vpliva na okolje?
- 30 Brezplačna izobraževanja in strokovna pomoč pri razvoju kadra
- 34 Drevo za Zemljo ob Slovenski planinski poti
- 37 Dogodki, konference, novice
- 38 Razpisi in priložnosti

Družbeno odgovorna družba ali 3. svetovna vojna

Zaključila se je mednarodna znanstveno-poslovno konferenca Družbena odgovornost in izziva časa 2019, ki je v Maribor privabila 96 avtorjev iz osmih držav, ki so na dvodnevni konferenci predstavili 56 prispevkov.

Pakt za mlade: Regijsko mreženje mladih z delodajalci

V sklopu kampanje Pakt za mlade Slovenija, bo Inštitut za razvoj družbene odgovornosti - IRDO, nosilec projekta organiziral 8 delavnic pod naslovom "Regijsko mreženje mladih z delodajalci".

MSS poziva k uvedbi medijske pismnosti

Mladinski svet Slovenije je podal nekaj ključnih pripomb na izvajanje Nacionalnega programa za mladino 2013-2022. Izpostavili so da na področju področju medijske pismenosti v letu 2018 ni bilo nobenega ukrepa, pa bi ga bilo nujno potrebno izvesti, zato poziva, da se že v letošnjem letu začne priprava akcijskega načrta medijske pismenosti in razprava o uvedbi medijske pismenosti v osnovno in srednješolsko izobraževanje.

Spoštovane članice in člani Inš-

Še preden vsi pobegnete na zaslužene poletne dopuste vam priporočamo, da skrbno preberete povzetek znanstveno-poslovne konference Družbena odgovornost zivi časa 2019, kjer so udeleženci (več kot 96 avtorjev iz osmih držav) zlasti izpostavili, da ima človeštvo jasno dilemo: družbeno odgovorna družba ali 3. svetovna vojna in uničenje pogojev za obstoj človeštva.

Na konferenci je eno najvišjih svetovnih priznanj za področje systemske teorije in kibernetike – medaljo Roberta Wienerja prejel iz rok predsednika WOSC zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej.

In še en izjemen prispevek vas čaka v tokratnem Mozaiku. Dr. Živko Bergan piše o Delu in družbeni odgovornosti in postavlja ustrezno razmerje med delom in kapitalom kot temeljni pogoj družbeno odgovornega delovanja podjetja. Pri tem je pomembna ocena intelektualnega premoženja, obenem pa tudi njegovo ohranjanje ter razvoj. Izhodišče za delitev dodane vrednosti mora biti trajnostni razvoj podjetja in ne arbitrarne (zakonske) odločitve. Zagotoviti je treba enakopravnost deležnikov in soupravljanje zaposlenecv ter temu primerno dopolniti tudi informacijski sistem v podjetju.

Sodelujte in krepite zavedanje o družbeni odgovornosti tudi vi. Pridružite se nam!

Vabljeni k branju Mozaika.

In k akciji v duhu družbene odgovornosti — v svojem okolju.

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

14TH IRDO INTERNATIONAL CONFERENCE

20TH AND 21ST OF JUNE 2019

MARIBOR, SLOVENIA

Častni pokrovitelj:
Marjan Šarec, predsednik Vlade Republike Slovenije
14. mednarodna znanstveno-poslovna konferenca
DRUŽBENA ODGOVORNOST IN IZZIVI ČASA 2019:
DRUŽBENA ODGOVORNOST:
RAZVOJ, UPORABA IN MERJENJE VPLIVA
(Social Responsibility: Development, Applications
and Impact Measurement)
20. - 21. junij 2019,
Maribor, Slovenija, Evropska unija

»Imamo veliko podlag za ukrepanje za razvoj družbene odgovornosti namesto krize«

Končala se je 14. IRDO mednarodna konferenca, ki je potekala v Mariboru na temo razvoj, uporaba in merjenje vpliva v kontekstu družbene odgovornosti.

23. junij 2019 so iz Maribora odšli še zadnji ugledni znanstveniki in soavtorji 14. IRDO mednarodne konference o družbeni odgovornosti. Ta je potekala od 20. do 21. junija 2019 in v Maribor privabila več kot 90 avtorjev iz osmih držav, ki so na dvodnevni konferenci predstavili 56 prispevkov. Pod častnim pokroviteljstvom predsednika Vlade Republike Slovenije Marjana Šarca jo je organiziral IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, sodelovali pa so Univerza v Mariboru, Mednarodna akademija za sistemske in kibernetične znanosti IASCYS (Pau, Francija), Svetovna organizacija za sisteme in kibernetiko WOSC (Lincoln, Velika Britanija) in drugi. Prispevki so zlasti izpostavili, da ima človeštvo jasno dilemo: družbeno odgovorna družba ali 3. svetovna vojna in uničenje pogojev za obstoj človeštva. Na konferenci je eno najvišjih svetovnih priznanj za področje sistemske teorije in kibernetike – medaljo Rorberta Wienerja prejel iz rok predsednika WOSC zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej.

14. IRDO mednarodna konferenca *Družbena odgovornost in izzivi časa* s tematiko **Družbena odgovornost: razvoj, uporaba in merjenje vpliva**, 20.-21. junija 2019 v Mariboru je pritegnila **96 avtorjev iz 8 držav**. Ti so z zelo različnimi vidiki ponudili uporabne odgovore tistim, ki se izogibajo trudu za razvoj družbene odgovornosti z izgovorom, da učinki le-te niso merljivi. »Učinki se dajo meriti ali vsaj okvirno oceniti na veliko prikazanih

načinov. Dali bi se tudi pravno podpreti, če bi se državni organi tako odločili. Država Slovenija bi te nujne novosti in zato smiselne predloge vedno lahko podprla, ta trud pa bi si olajšala, če bi sprejela slovensko strategijo za razvoj družbene odgovornosti (podjetij), katere predlog je dobila že prejšnja Vlada RS, preden je odstopila,« je poudaril ddr. Matjaž Mulej, predsednik programskega odbora konference in prejemnik medalje Rorberta Wienerja, najvišjega priznanje za dosežke v teoriji sistemov in kibernetiki na svetu.

»Teorija družbene odgovornosti, teorije sistemov, kibernetike in menedžmenta ponujajo veliko podlag, povezanih s spoznanji iz teorije ter njenih družboslovnih, naravoslovnih in tehničnih aplikacij. Kar četrtnina prispevkov s te konference je pokazala, kako dosti se da napraviti za razvoj družbene odgovornosti kot osebne lastnosti ljudi pri izobraževalnih dejavnostih, nadaljnja četrtnina pa tudi, kaj vse lahko prispevajo podjetniki, vodje in sodelavci organizacij z zelo različnimi vsebinami. Tudi tistimi iz socialne ekonomije, nevladnih organizacij in posameznikov v okviru vsakdanjega delovanja, če napravijo več, kot zahtevajo od njih predpisi. Vedno gre za ljudem in naravi kot celoti koristne lastnosti, dejavnosti in posledice, če dovolj upoštevajo dolgoročne in širše vidike, soodvisnost in celovitost,« je še poudaril zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej.

»Ob 50-letnici ustanovitve WOSC so člani te svetovne organizacije aktivno sodelovali pri organizaciji in izvedbi IRDO konference in tako izrazili podporo inštitutu IRDO, ki že 15 razvija in širi družbeno odgovornost,« je poudaril dr-Igor Perko, generalni direktor World Organisation of systems and Cybernetics – WOSC.

Člani WOSC so ponudili sistemska orodja za reševanje perečih tem posameznikov in organizacij na področju družbene odgovornosti. V plenarnem govoru je predsednik WOSC prof. Raul Espejo predstavil nekaj sistemskih orodij in metod za analizo, načrtovanje in upravljanje kompleksnih sistemov, kot so razvoj družbe, sodelovalna okolja in ohranjanje okolja. Na okrogli mizi so se prvič zbrali predstavniki organizacij iz Rusije, Kolumbije, Velike Britanije, Italije, Španije in seveda Slovenije. Predstavili so Svetovno mrežo razvoja sistema razmišljanja in kibernetike (WOSC) od njenih nastankov v letu 1922 do danes.

Na IRDO 2019 konferenci je bilo prvič predstavljeno spletno mesto kongresa WOSC 2020 <https://www.wosc2020.org/>, na katerem je razvojna struktura kongresa WOSC 2020 in ki bo v prihodnje temeljna platforma za sodelovanje na kongresu. WOSC 2020 kongres bo v sodelovanju z Rusko akademijo znanosti potekal od 16. do 18. septembra 2020 v Moskvi. Na kongresu bodo znanstveniki razpravljali o razvoju na štirih pomembnih temah:

Filo-

zofski in metodološki temelji za razvoj sistema razmišljanja in kibernetike
Kibernetika družbe, ekologije in upravljanja
Tehnologija in človeškost: so-oblikovanje hibridne realnosti
Transdisciplinarost sistemskih znanosti in kibernetike: razvoj področij znanja

Eden viškov konference IRDO 2019 je bila podelitev medalje Norberta Wienerja zaslužnemu profesorju, dvakratnemu doktorju znanosti ddr. Matjažu Muleju, ki sta mu jo predala predsednik WOSC-a prof. Raul Espejo in generalni direktor WOSC, dr. Igor Perko. »Medalja Norberta Wienerja je ena najredkeje podeljenih medalj v okviru sistema razmišljanja, namenjena raziskovalcem, ki so v svojem življenju bistveno vplivali na razvoj sistema razmišljanja na svetovni ravni,« je ob podelitvi poudaril dr. Igor Perko, generalni direktor WOSC.

Dodatne informacije:

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, www.irdo.si
zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej, predsednik Strokovnega sveta in RS ZRC IRDO ter predsednik Programskega odbora konference, matjaz.mulej@um.si, tel. 031 393 916;
mag. Anita Hrast, direktorica inštituta IRDO in predsednica Organizacijskega odbora konference, anita.hrast@irdo.si, info@irdo.si, www.irdo.si, tel.: 031 344 883
doc. dr. Igor Perko, direktor World Organisation of Systems and Cybernetics (WOSC), igor.perko@um.si

Matjaž Mulej je dobil najvišje priznanje za dosežke v teoriji sistemov in kibernetiki na svetu

12. medalja WOSC (Svetovne organizacije za sisteme in kibernetiko, Lincoln, UK, stare 50 let), imenovana po Norbertu Wienerju, avtorju kibernetike, in četrta v zadnjih 20 letih je bila dodeljena zasl. prof. ddr. Matjažu Muleju iz Univerze v Mariboru, Ekonomsko-poslovne fakultete (teorija sistemov in inovacij), za izjemne prispevke k razvoju teorije sistemov in kibernetike. Prejel jo je iz rok predsednika WOSC, prof. dr. Raula Espeja, med 14. konferenco o družbeni odgovornosti, ki jo je priredil v Mariboru IRDO (Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Maribor), tokrat v sodelovanju z Univerzo v Mariboru, WOSC in IASCYS (Mednarodno akademijo za sistemske in kibernetične znanosti, Pau, Francija) in drugimi partnerji. Profesor Mulej je ustanovni predsednik IASCYS (2010-2012), ki je doslej sprejela samo okoli 60 članov, četudi lahko kandidirajo vsi, ki se ukvarjajo s teorijo in aplikacijo teorije sistemov in kibernetike, torej več deset tisoč strokovnjakov. Je edini iz Slovenije izpolnil merila. Je tudi član Evropske akademije znanosti in umetnosti, Salzburg (2004), in Evropske akademije znanosti in humanitet, Pariz (2004), a iz Newyorške akademije znanosti (1996) je izstopil. Bil je gostujoči profesor in raziskovalec na tujih univerzah 15 semestrov. Pod njegovim doktorskim mentorstvom je nastalo med drugim več novih teorij sistemov in kibernetik slovenskih avtorjev. V

celoti je (po podatkih Sicris) objavil v skoraj 50 državah skoraj 2.500 tekstov, od tega 70 knjig (skoraj vedno s soavtorji) in zbornikov, od tega v zadnjih 15 letih več kot 30 o družbeni odgovornosti kot netehnološkem inovacijskem procesu, ki uveljavlja sistemsko ravnanje, da bi človeštvo našlo pot iz sedanje globalne družbeno-ekonomske krize, ki grozi prerasti v 3. svetovno vojno in uničenje naravnih pogojev za preživetje človeštva. K slednjim objavam je prispevalo preko tisoč avtorjev z vseh celin (skoraj sto iz osmih držav samo na letošnji konferenci IRDO). Nedavna knjiga je prva na svetu o družbeno odgovorni družbi, ne le firmi (Uvod v politično ekonomijo družbeno odgovorne družbe, uredniki in avtorji Matjaž Mulej, Viljem Merhar, Viktor Žakelj, nadaljnji soavtorji Mira Zore, Anita Hrast, Tadej Slapnik, Katja Rašič, Ludvik Toplak in Borut Ambrožič, založnik Kulturni center Maribor, 2019). Od leta 1974 razvija Dialektično teorijo sistemov, s katero podpira tudi razvoj teorije in prakse netehnoloških inovacij in družbene odgovornosti.

Ddr. Matjaž Mulej prejema medaljo iz rok prof. dr. Raula Espeja, predsednika WOSC. Na levi dr. Igor Perko, generalni direktor WOSC.

**14th IRDO INTERNATIONAL
CONFERENCE:**
SOCIAL RESPONSIBILITY AND CURRENT CHALLENGES 2019

94 AUTHORS

**14th IRDO INTERNATIONAL
CONFERENCE:**
SOCIAL RESPONSIBILITY AND CURRENT
CHALLENGES 2019

**40 YEARS OF MULEJ'S
BOOK ON DIALECTICAL
SYSTEMS THEORY**

**14th IRDO INTERNATIONAL
CONFERENCE:**
SOCIAL RESPONSIBILITY AND CURRENT CHALLENGES 2019

56 PAPERS

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je vodilna slovenska organizacija za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetij, nevladnih organizacij in ustanov. Je nacionalna partnerska organizacija največje evropske mreže za družbeno odgovornost podjetij CSR Europe. Podeljuje Slovensko nagrado za družbeno odgovornost Horus (www.horus.si), organizira mednarodne konference na temo družbene odgovornosti (www.irdo.si) ter usposablja mlade za podjetništvo, nevladništvo in aktivno iskanje zaposlitve.

K družbeni odgovornosti lahko pomembno prispevate tudi vi, zato sodelujte z nami, postanite naši člani!

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

IRDO razprava

Dr. Živko Bergant

DELO IN DRUŽBENA ODGOVORNOST

THE LABOR AND SOCIAL RESPONSIBILITY

Povzetek: Avtor postavlja ustrezno razmerje med delom in kapitalom kot temeljni pogoj družbeno odgovornega delovanja podjetja. Pri tem je pomembna ocena intelektualnega premoženja, obenem pa tudi njegovo ohranjanje ter razvoj. Izhodišče za delitev dodane vrednosti mora biti trajnostni razvoj podjetja in ne arbitrarne (zakonske) odločitve. Zagotoviti je treba enakopravnost deležnikov in soupravljanje zaposlencev ter temu primerno dopolniti tudi informacijski sistem v podjetju.

Ključne besede: družbena odgovornost, dodana vrednost, intelektualno premoženje, delo, deležniki

Abstract: The author sets the appropriate ratio between labor and capital as the fundamental condition of the socially responsible operation of the company. In this regard, an assessment of intellectual property is important, and at the same time its preservation and development is important as well. The starting point for the distribution of added value must be the sustainable development of the company and not the arbitral decision. The equality of stakeholders and the co-governance of employees must be ensured, and the information system in the company should also be supplemented accordingly.

Key words: social responsibility, added value, intellectual capital, labor, stakeholders

*Če merimo napačne stvari, bomo delali napačne stvari;
če nečesa ne merimo, zanikamo njegov obstoj
(Stiglitz et al., 2018a, 13).*

1 UVOD

Že dalj časa je v strokovni literaturi sprejeto mnenje, da so zmožnosti zaposlencev pomemben proizvodjalni tvorec in del intelektualnega premoženja podjetja. Brez njih ("nevidnih sredstev") ne moremo pojasniti ogromnih razlik med tržnimi in knjigovodskimi vrednostmi podjetij (Milost, 2012, 128).

Vir intelektualnega premoženja v celoviti bilanci stanja je nedvomno *intelektualni kapital*. Če ga poenostavimo kot *delo*, dobimo temeljnega ustvarjalca dodane vrednosti.

To dejstvo je treba upoštevati pri ugotavljanju prispevka k ustvarjeni dodani vrednosti, kajti prav razmerje med prispevkom dela in lastniškega kapitala (ki je pravzaprav rezultat preteklega dela) je ključno za razpravo o delitvi dodane vrednosti.

Obenem pa je to razmerje ključnega pomena za družbeno odgovorno delovanje posamezne združbe. S tega vidika lahko namreč opredelimo družbeno odgovornost kot *odgovornost posameznikov in organizacijskih sistemov vseh oblik in ravni pri ustvarjanju in usmerjanju presežne dodane vrednosti, to je pri povečevanju blaginje celotne družbe* (Bergant, 2018a, 77).

Družbeno odgovornost razumemo kot odgovornost za delovanje na treh področjih: ekonomskem, socialnem in okoljskem. Osnova uresničevanja družbene odgovornosti združbe z ekonomskega vidika je ustrezno razmerje med delovnim prispevkom in kapitalom pri delitvi dodane vrednosti (Bergant, 2018).

V tem razmerju je razumevanje kapitala kot obveznosti združbe do vložka lastnikov in njene opredelitve, razmeroma jasno. Delo pa je nasprotno v strokovni literaturi obravnavano pretežno na abstraktni, splošno razglašeni ravni, ki ne zadošča za oblikovanje konkretnih rešitev v okviru razvoja koncepta družbene odgovornosti z ekonomskega vidika.

V nadaljevanju bomo zato obravnavali kategorijo dela nekoliko podrobneje, nato pa pokazali še pomembnost njegove ocene v podjetju.

2 OPREDELITEV DELA

V tem prispevku se ne bomo ukvarjali s pojmom dela, kot ga razumejo v nekaterih posebnih vedah (npr. v fiziki, psihologiji ali medicini) in ga bomo obravnavali predvsem kot socialno in ekonomsko kategorijo. Pri tem nas ne zanima delo kot posledica delovanja (npr. diplomsko delo) ali kot pojem s prilastkom (npr. fizično delo, politično delo) in podobno, ampak se bomo omejili na razumevanje dela kot človeške dejavnosti.

Zato je kot izhodišče za našo razpravo primerna opredelitev dela v Slovarju slovenskega knjižnega jezika: »zavestno uporabljanje telesne ali duševne energije za pridobivanje dobrin« (SSKJ, 1970, 365, točka 1).

Podrobneje opredeljuje delo Turk, in sicer kot »zavestno, vnaprej preiščeno in smotno človekovo dejavnost, pri kateri gre za uporabo posameznikove delovne sile za doseganje kakih ciljev tako posameznika kot organizacije, v kateri uporablja svojo delovno silo« (Turk, 2004, 68).

Francoski slovar razlikuje več pomenov dela (*franc*: *travail* oziroma *oeuvre*), med njimi je za našo razpravo najprimernejši naslednji: »organizirana in koristna človeška dejavnost« (Dictionnaire Française).

V angleškem slovarju je delo (*angl.*: *labor* oziroma *work*) manj dosledno opredeljeno z vidika človeške dejavnosti (npr. Chambers, 1988, 796 in 1707). Kljub temu najdemo na spletu opredelitev: »produktivna dejavnost, fizično ali duhovno delo« (Dictionary.com).

Pojem dela je torej možno razumeti in uporabljati na številne načine. Iz zgornjih zgledeov pa lahko povzamemo naslednje značilnosti dela kot dejavnosti posameznega človeka:

- zavestnost,
- preiščljeno,
- urejenost (organiziranost),
- koristnost,
- smotnost,
- uporaba energije,
- uporaba delovne sile (fizične in duhovne),

- doseganje ciljev,
- pridobivanje dobrin.

Nekatere zgornje značilnosti se med seboj deloma pokrivajo, med vsemi pa izstopa *koristnost*, kajti to je nedvomno pogoj, da lahko delo obravnavamo v povezavi z družbeno odgovornostjo. Druga pomembna značilnost dela kot dejavnosti je *uporaba delovne sile*, katere posledica je *potrošek delovne sile*. Le-tega ne moremo obravnavati kot proizvodnega dejavnika v smislu ustvarjanja dodane vrednosti, saj ima podobno vlogo kot amortizacija osnovnih sredstev.

Pojem koristnosti pa je tako širok, da ga moramo za namen te razprave v nadaljevanju nekoliko podrobneje opredeliti.

3 KORISTNOST

Z vidika družbene odgovornosti je delo koristno, če z njim povečujemo blaginjo družbe, kar pomeni, da ustvarja presežno dodano vrednost v najširšem smislu.

Presežno dodano vrednost lahko namreč vsebinsko ločimo po različnih vidikih, na primer (Bergant, 2018a):

računovodski vidik, po katerem *PDV* obsega poslovni izid iz rednega delovanja (*EBIT*) in stroške dela (*SD*), brez ocenjenih stroškov delovne sile (*PDS*) in oportunitetnih stroškov lastniškega kapitala (*SLK*):

$$PDV = EBIT + SD - PDS - SLK.$$

razširjeni vidik, ki vsebuje *EBIT*, razširjen z oceno učinkov, ki jih računovodstvo ne zajema (*angl.*: *expanded value added*).

splošni (najširši) vidik, ki poleg zgornjih obsega še oblike dodane vrednosti, ki se jih ne da v celoti ovrednotiti (npr. prispevki h kulturi, umetnosti, dobremu počutju in zdravju v najširšem smislu).

To pomeni, da treba razumeti blaginjo družbe, ne samo kot varnost glede zmanjš(ev)anja tveganja obstoja, temveč v najširšem smislu, torej vključno z dobrim počutjem.

V zvezi z opredelitvijo in merjenjem blaginje družbe obstajajo v svetu že številne študije in tudi empirične raziskave, ki obsegajo vsaj naslednje razsežnosti blaginje: trajnostni razvoj (z ohranjanjem okolja), porazdelitev dohodkov in bogastva gospodinjev, porazdelitev dohodkov znotraj gospodinjev, porazdelitev možnosti izkoriščanja priložnosti, uravnoteženje blaginje med državami, razumevanje in merjenje "počutja" in kakovosti življenja, ekonomska varnost, zaupanje v institucije, sistemski pristop. Podrobnejše obravnavanje navedenih področij presega obseg tega prispevka.

Za našo nadaljnjo razpravo je pomembno razlikovati pojma *korist* in *koristnost*. Korist pridobimo, kadar uporabimo nekaj, kar ima potencialno koristnost. Potencialna koristnost je torej lastnost nečesa, da bo ob njegovi uporabi prineslo korist. Za njegovo uporabo in pridobitev koristi pa morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- imeti moramo *priložnost* nekaj uporabiti, nastati mora torej ustrezna *potreba*;
- imeti moramo *namen* in *voljo* to uporabiti;
- predvsem pa moramo potencialno korist nečesa *razumeti* (poznati njegov namen) in jo *znati* uporabiti;

Zadnji dve točki sta izrazito subjektivnega značaja, zato je subjektiven tudi občutek koristnosti in dobrega počutja. Ta občutek pa je odvisen tudi od trenutnih okoliščin, ki vplivajo na posameznika. Le-te se s časom spreminjajo, kar pomeni, da se tudi njegov občutek koristnosti spreminja s časom in v odvisnosti od spremenjenih okoliščin (npr. ekonomskega ali socialnega položaja in prevladujočih vrednot).

Pojem koristnosti ima torej zgodovinski značaj in ga je nemogoče opredeliti za vse čase in okoliščine. Kar smo nekoč na primer uporabljali kot koristno, danes razumemo kot nekoristno in nasprotno, kot koristno uporabljamo nekaj, kar so v preteklosti obravnavali kot nekoristno.

Posebno je pomembno razlikovati *spoznano* in *nespoznano* potencialno koristnost.

Spoznana potencialna koristnost je tista, v kateri posameznik vidi možnost koristi v prihodnosti. To je razmeroma blizu utilitarističnemu filozofskemu pojmovanju koristnosti, po katerem sta merilo človekovega delovanja korist in sreča (VST, 2002, 1209).

Nespoznana potencialna koristnost nečesa pomeni, da posameznik v danih okoliščinah od njega ne vidi neposredne možnosti pridobitve koristi, domneva pa, da bo lahko koristno v prihodnosti.

Tipični primer *nespoznane* koristnosti so izsledki temeljnih znanstvenih raziskav, za katere še ne vidimo možnosti neposredne uporabe. Zgodovina dokazuje, da so taki izsledki sestavni del zakladnice človeškega znanja in prej ali slej pokažejo tudi svojo neposredno koristnost (Ordine, 2015, 103).

4 PODJETNIŠKI VIDIK

Nosilci delovnega procesa v podjetju so delavci. Njihova pomembna vloga temelji na naslednjem:

Delavci prevzemajo razmeroma največje tveganje. Populistična trditev, da lastnik kapitalskega vložka največ tvega, je samo v funkciji utemeljitve za njegovo prisvajanje dobička, kar brez ekonomske in pravne logike omogoča veljavni pravni red.

Delavci so nosilci intelektualnega kapitala (s svojim delom ga oživijo), ki ga mora podjetje vzdrževati in povečevati. S svojim delom ustvarjajo dodano vrednost, saj brez tega podjetje ne bi moglo delovati, vloženi kapital pa bi ostal brez donosa.

Delavci so pomembni nosilci dolgoročnih interesov v podjetju, s tem pa tudi družbene odgovornosti kot pogoja trajnostnega razvoja.

Delavci so legitimni sodelavci v sistemu nadziranja v podjetju. Pogosto namreč nevarno prevladujejo kratkoročni interesi lastnikov kapitala, poslovodstev in "njihovih" nadzornih svetov. Zato je tudi z vidika nadziranja zelo pomembna vloga delavcev in njihovih predstavnikov v okviru sveta delavcev in sindikata.

Poslovodstvo podjetja je dolžno voditi delovni proces tako, da bo ta učinkovit in zagotavljal zelene učinke. Pri tem je vodenje ljudi (*angl.: leadership*) ena od pomembnih razsežnosti poslovodenja (*angl.: management*).

Na podlagi zgornjih navedb je očitno pomembno opredeliti obseg intelektualnega kapitala. To je možno s pomočjo ocene intelektualnega premoženja podjetja, katerega najpomembnejši del (poleg inovacijskega in procesnega premoženja ter razmerij s partnerji) so zmožnosti zaposlencev, ki samo s svojim tekočim delom ustvarjajo presežno dodano vrednost s pomočjo drugih sestavin intelektualnega premoženja.

Vsebinski razlogi za ocenjevanje intelektualnega premoženja (in s tem tudi intelektualnega kapitala) v podjetju so številni, saj taka ocena pomeni zlasti:

- ♦ ugotovitev obsega premoženja, ki ustvarja dodano vrednost;
- ♦ podlago za oblikovanje ustrezne politike ohranjanja in rasti intelektualnega premoženja, vključno s sistemom motiviranja;
- ♦ podlago za oblikovanje in vzdrževanje ustrezne organizacijske kulture in vzdušja z vključeno čustveno inteligenco;
- ♦ možnost celovitega prikaza virov sredstev podjetja;
- ♦ možnost ugotavljanja razmerja med delom (v najširšem smislu) in lastniškim kapitalom ter s tem teže (pomembnosti) obeh dejavnikov, kar kaže na posebnosti dejavnosti posameznega podjetja;
- ♦ možnost boljšega vrednotenja podjetja;
- ♦ podlago za enakopravno obravnavanje deležnikov pri razporejanju in delitvi presežne dodane vrednosti;
- ♦ dejstvo, da se s pripoznanjem "človeškega" kapitala v bilanci stanja ukinja mezdni (kupoprodajni) odnos med delom in kapitalom (Gostiša, 2014, 376).

Zaradi navedenega ni presenetljivo, da obstajajo že številni predlogi in modeli denarnega vrednotenja zmožnosti zaposlencev.

Ob tem se v današnjih razmerah zastavlja vprašanje udeležbe deležnikov (zaposlencev in last-

nikov kapitala) v dodani vrednosti oziroma v čistem dobičku podjetja.

Z vidika družbene odgovornosti je temeljni cilj poslovanja zagotavljanje trajnostnega razvoja podjetja. *Temu cilju morajo biti podrejena vsa sodila delitve dodane vrednosti*. Tako načelo pa je seveda v popolnem nasprotju z veljavnim pravnim redom, po katerem dobiček pripada lastnikom kapitalskih vložkov. Sedanja rešitev je namreč popolnoma arbitrarna in nima prepričljive teoretične utemeljitve. Ima pa tudi druge številne slabosti, ki jih jasno podaja podrobna analiza različnih teorij delitve dohodka (Mihelčič, 1984, 137).

Iz tega sledi, da bi bilo treba v procesu delitve dodane vrednosti (oziroma dobička v sedanjih razmerah) načeloma *najprej* upoštevati temeljni pogoj obstoja podjetja, to je zagotovitev ustreznega obvladovanja tveganja plačilne sposobnosti. To je možno samo z ustrezno politiko kapitalске ustreznosti podjetja.

Drugo pomembno področje je razvoj poslovanja, tako z vidika vlaganj v intelektualno premoženje kot z vidika vlaganj v druga sredstva.

Posledica odločitev v okviru navedenih dveh področij je nujnost odločitve o morebitnem zadržanem dobičku (tako zaradi zagotavljanja kapitalске ustreznosti kot zaradi nadaljnjih vlaganj).

Tako zadržani dobiček kot tudi njegovo morebitno izplačilo načeloma pripadata tudi zaposlencem, ne samo lastnikom kapitalskih vložkov.

Navedeni načelni proces mora biti voden na podlagi dolgoročnih usmeritev in srednjeročnega razvojnega načrta podjetja, kar onemogoča prevlado kratkoročnih interesov.

Ustrezno odločanje o tem procesu in znotraj nje ga je možno samo ob upoštevanju interesov vseh deležnikov, ne samo predstavnikov vložnega kapitala. Zato je pomembno zagotoviti tudi soupravljanje in/ali solastništvo zaposlencev. Veljalo naj bi načelo, da »kdor ne nosi tveganja, ne bi smel odločati« (Taleb, 2018, 10).

Zato je pomembno oblikovanje ustreznega motivacijskega sistema, ki pa mora pospeševati interes za soupravljanje delavcev in s tem ustrezno dodatno prevzemanje tveganja ter udeležbo v ustvarjeni (presežni dodani vrednosti). Značno izboljšanje sistema nagrajevanja je sicer možno že v sedanjih zakonskih okvirih.

Posledica uporabe zgornjih načel je nov računovodski izkaz, to je *izkaz presežne dodane vrednosti*.

6 SKLEP

Ugotovimo lahko zlasti naslednje:

- razmišljanje o vlogi dela v družbi in podjetju je z vidika družbene odgovornosti ne samo koristno, temveč nujno;
- samo s priznanjem večje vloge intelektualnega kapitala v podjetju se lahko približamo enakopravnemu obravnavanju deležnikov v podjetju;
- pospeševati je treba soupravljanje zaposlenecv in ustrezno priznati vlogo njihovih predstavnikov v organih upravljanja podjetij;
- opredelitvi trajnostnega razvoja kot temeljne usmeritve, mora slediti tudi ustrezno dopolnjevanje informacijskega sistema podjetja.

Zgornje ugotovitve kažejo na velike težave pri resničnem, ne samo splošno razglašenem uveljavljanju družbene odgovornosti podjetij. To pa ne bi smelo zmanjšati naših nenehnih prizadevanj.

LITERATURA

Bentham, Jeremy (1780): *An Introduction to the Principles of Morals and Legislation*. (Pridobljeno: december, 2018).

<http://www.utilitarianphilosophy.com/jeremybentham.eng.html>.

Bergant, Živko (2010): *Organiziranje računovodstva v povezavi s finančno funkcijo*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.

Bergant, Živko (2012) *Plačilna sposobnost in kapitalska ustreznost podjetja*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.

Bergant, Živko (2017): *Dodana vrednost iz novega zornega kota*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.

Bergant, Živko (2017a): Ustrezno upoštevanje zakona dodane vrednosti kot pogoj družbene odgovornosti. *Zbornik mednarodne konference o družbeni odgovornosti*, Maribor: IRDO, 28. 11. 2017.

<http://www.irdo.si/irdo2017/referati/plenarna-bergant.pdf>.

Bergant, Živko (2017b): Ustrezna delitev presežne dodane vrednosti kot pogoj ekonomske demokracije. *Ekonomski demokracija* št. 4/2017, str. 4–7.

Bergant, Živko (2018): Kapital, delo in družbena odgovornost - ekonomsko-socialni vidik. V: HRAST, Anita (ur.), MULEJ, Matjaž (ur.), GLAVIČ, Peter (ur.). *Družbena odgovornost in trajnostni razvoj v znanosti, izobraževanju in gospodarstvu. Zbornik prispevkov na posvetovanju: Social responsibility and sustainable development in science, education and business*. Maribor: Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO). 2018.

<http://www.irdo.si/irdo2018/referati/c-01-bergant.pdf>.

Bergant, Živko (2018a): Zakon presežne dodane vrednosti in družbena odgovornost. *Poslovodno računovodstvo* št. 2, junij 2018. Inštitut za poslovodno računovodstvo v Ljubljani.

Bergant, Živko (2018b): Udeležba zaposlenecv v dodani vrednosti v podjetniškem okolju (izhodišča). *Ekonomski demokracija* št. 4/2018, str. 2–5.

Bergant, Živko (2018c): Notranje poročanje z vidika soupravljanja delavcev. *Ekonomski demokracija* št. 6/2018, str. 7–10.

Dictionnaire Française. (Pridobljeno: november, 2018).

<https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/travail/>.

Dictionary.com. <https://www.dictionary.com/browse/labour>.

(Pridobljeno: november, 2018).

Gostiša, Mato (2014): *Teorija ekonomske demokracije kot nove sistemske paradigme kapitalizma*. Kranj: ŠCID - Študijski center za industrijsko demokracijo.

Jaklič, Marko (2004): Najbolj (družbeno) neodgovorni so izgubarji. *Finance* št. 227, 22. novembra, 2004, str. 11.

Mihelčič, Miran (1984): Doktorska disertacija (predstavitev). *Ekonomski revija* št. 1/1984, str. 134–142.

Milost, Franko (2012): Računovodsko obravnavanje nevidnih poslovnih prvin organizacije. *Zbornik 2. konference o notranjem poročanju*. Ljubljana: ZES, ZRFRS, IPR, uredil Ž. Bergant, str. 128–139.

Možina, Stane et al. (2002): *Management: nova znanja za uspeh*. Radovljica: Didakta.

Mulej et al. (2000): *Dialektična in druge mehkosistemske teorije*. Maribor: Ekonomsko poslovna fakulteta.

Ordine, Nuccio (2015): *Koristnost nekoristnega*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Stiglitz E. Joseph, Fitoussi Jean-Paul, Durand Martine (2018a): *Beyond GDP: Measuring What Counts for Economic and Social performance*. Pariz: OECD Publishing. (Pridobljeno: december, 2018).

<http://www.oecd.org/publications/beyond-gdp-9789264307292-en.htm>.

Stiglitz E. Joseph, Fitoussi Jean-Paul, Durand Martine (2018b): *For Good Measure: Advancing Research on Well-being Metrics Beyond GDP*. Pariz: OECD Publishing. (Pridobljeno: december, 2018).

<http://www.oecd.org/publications/for-good-measure-9789264307278-en.htm>.

SSKJ (1970) – *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Taleb, N. Nicholas (2018): *Skin in the game: hidden asymmetries in daily life*. New York: Random House.

Turk, Ivan (2004): *Pojmovnik računovodstva, financ in revizije*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.

VST (2002): *Veliki slovar tujk*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost

Prošnja za bivanje

Objavljena sta Razpis za sprejem in podaljšanje bivanja študentov visokošolskega študija v študentskih domovih in pri zasebnikih za študijsko leto 2019/2020 in Razpis za bivanje študentov visokošolskega študija s statusom osebe z mednarodno zaščito v študentskih domovih za študijsko leto 2019/2020.

Skupaj je razpisanih 12.121 mest za subvencionirano bivanje. Od tega za sprejem 4.718 in 7.403 za podaljšanje bivanja, ter 24 mest, ki so namenjena študentom s priznano mednarodno zaščito. **Do 16. 8. 2019** je mogoče izpolniti prošnjo za sprejem ali podaljšanje subvencioniranega bivanja za študijsko leto 2019/2020. [Več.](#)

Indigo – Nikrmana

Anja Pavlin, udeleženka Modela M Slovenija, je z zasedbo Indigo izdala novi album z naslovom NIKRMANA, ki jo v ljudskem izročilu opisujejo kot ustvarjalno prašilo. Album je izšel na poletni solsticij, 21. junija 2019. Ni naključje, da je ta dan praznik obilja, veselja, čas, ko smo bolj dovzetni za druge svetove. Album, katerega zvočno sliko bi lahko opisali kot eterični pop z elektronskimi in etno elementi, s prodornim očesom opozarja na pasti človeštva in postrojavanja le-tega, še vedno pa verjame v Vesno in veter sprememb, ki jih bo prinesla nova doba. »*Le poslušaj, ko rasejo trave se Vesna zbudi ...*«

Album je na voljo tudi v digitalni obliki - na pretočnih servisih: Spotify, Apple Music, Google Play, Pandora, Deezer, Tidal...

Ob tem pa vas vabijo **21. decembra 2019** - na zimski solsticij na koncert: **INDIGO - NIKRMANA z gosti**, ki bo v Layerjevi hiši Kranj.

Ob izidu albuma tudi novi videospot za skladbo ŠKRŽATI!

<https://www.facebook.com/indigoslo/>

<https://www.instagram.com/indigobandslo/>

Globalna popotniška raziskava

[Popotniško združenje Slovenije](#) vsako leto izvaja raziskavo o popotniških trendih v Sloveniji. Na ta način si pomagajo pri načrtovanju aktivnosti, vsebin in iskanju novih namestitvenih kapacitet za mlade, ki želijo potovati z odprtimi očmi in spoznavati svet okrog sebe. Mobilnost mladih je globalni trend in štiri velike nacionalne organizacije hostlov ([HI USA](#), [HI Canada](#), [YHA NZ](#) in [YHA Australia](#)) so oblikovale vznemirljivo [raziskavo popotniških trendov in hostlov](#).

Želijo, da bi rezultati njihove raziskave predstavljali kar se da največ popotnikov, zato prosijo za sodelovanje. [Več.](#) Vir: mlad.si

Nagrajene ideje na natečaju 50 idej za Evropo

Namen tekmovanja je spodbuditi mlade, da predstavijo svoje ideje ter vizije za boljšo Evropo in spodbuditi širšo razpravo o njeni prihodnosti, kot tudi prepoznati možne smeri njenega nadaljnjega razvoja. Tekmovanje je namenjeno tudi promociji Evropske prestolnice mladih za leto 2019 – Novega Sada. V okviru promocijskih aktivnosti natečaja je bilo več kot 40 informativnih sej in o tekmovanju je bilo obveščenih več kot 7.000 mladih.

V obdobju od novembra 2018 do maja 2019, je 500 mladih, posamezno ali v skupini, sporočilo več kot 300 idej. Skupno je bilo nagrajenih 50 idej, ki jih je ustvarilo 80 mladih iz Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slovenije, Slovaške, Srbije, Romunije, Moldavije, Češke in Črne gore. Iz Slovenije sta bili nagrajeni dve ideji.

Vir: Mladinski svet Slovenje

The
EUROPEAN
PACT 4 YOUTH

PAKT ZA MLADE

PAKT ZA MLADE

REGIJSKO MREŽENJE MLADIH Z DELODAJALCI

MARIBOR LJUBLJANA CELJE MURSKA SOBOTA
KOPER NOVO MESTO KRANJ NOVA GORICA

POSTANITE DELODAJALEC AMBASADOR PROJEKTA PAKT ZA MLADE SLOVENIJA!

The
EUROPEAN
PACT 4 YOUTH

www.paktzamlade.si

PAKT ZA MLADE: Vabimo vas na mreženje mladih z delodajalci v Kopru,
ki bo potekalo v petek, 5. julija 2019, med 10. in 13. uro v prostorih Središča Rotunda – Destradijev trg 11, Koper

Vabimo Vas, da se nam pridružite na dogodku regionalnega mreženja z delodajalci in mladim predstavite svoje delo in organizacijo ter odgovorite na njihova morebitna vprašanja.

The EUROPEAN PACT 4 YOUTH

Evropski Pakt za Mlade

NAŠA VIZIJA

Da bi bili konkurenčni na globalnem trgu, potrebujejo podjetja v Evropi danes bolj kot kadarkoli prej mlade ljudi s pravimi delovnimi spretnostmi. Istočasno ima Evropa velik neizkoriščen potencial človeškega kapitala. Da bi izkoristili večjo trajnostno rast in inovacijo ter da v celoti izkoristijo spretnosti in talent, ki je na voljo v Evropi, se morata podjetniški in izobraževalni sektor odpreti svetu in drug drugemu. Običajno poslovanje ni več možno!

Mladi imajo dandanes delovne priložnosti, ki pred desetletjem sploh niso obstajale. Hitrost tehnološkega napredka in globalizacije je neusmiljena. Fenomeni kot so »internet stvari«, demografske spremembe in krožno gospodarstvo potrebujejo študente in podjetja, da se pripravijo za nova in moderna delovna mesta, tudi takšna, ki danes še ne obstajajo.

Hkrati je več kot 7 milijonov mladih starih med 15-24 let v Evropi nezaposlenih ali izven izobraževalnega sistema. Še vedno je več kot 4.4 milijonov mladih, ki zgodaj zapustijo izobraževanje in usposabljanje. Izgubljajo možnosti za učenje in pridobivanje spretnosti, znanja in kompetenc, ki bi jim pomagale v življenju in v razvoju uspešne in vključujoče družbe.

Tudi veliko število mladih beguncev in migrantov z raznolikimi stopnjami spretnosti in kvalifikacij prihaja v Evropo, ki lahko predstavljajo dragoceno pridobitev za Evropsko ekonomijo. Da bi tekmovali v globalni ekonomiji, Evropa in njena podjetja potrebujejo visoko usposobljeno delovno silo, ki se je zmožna hitro

prilagoditi novim izzivom. Zato morajo podjetja aktivno sodelovati skupaj z izobraževalnimi institucijami pri reševanju tega izziva.

NAŠ POZIV K UKREPANJU IN ZAVEZAM

Pakt za Mlade je **medsebojno sodelovanje podjetij in voditeljev Evropske Unije**. Pobudo je podala organizacija CSR Europe in združuje predstavnike podjetij, izobraževalnih ustanov in mladih ter Evropskih institucij. **K sodelovanju vabimo vsa** podjetja, socialne partnerje, ponudnike izobraževanj in usposabljanj, mladinske organizacije, javne in zasebne zaposlitvene organizacije, učitelje, trenerje, učence, starše in ostale, **da razvijajo ali utrdijo partnerstva v podporo zaposljivosti mladih in njihovo vključitev.**

Zavežujemo se k uresničevanju naslednjih ciljev in ukrepov:

1. POVEČANJU števila in kakovosti partnerstev med podjetji in izobraževalnimi organizacijami
2. ZMANJŠEVANJU vrzeli pri spretnostih
3. PRISPEVANJE k EU in nacionalnim razvojnim politikam krepite spretnosti za zaposlovanje

NAŠ CILJ IN ČASOVNI ROK

V skladu s temi cilji in predlaganimi ukrepi bo podjetništvo sodelovalo z Evropsko komisijarko za zaposlovanje, socialne zadeve, spretnosti in mobilnost delovne sile in vsemi podpirajočimi organizacijami, da ustvarimo **10.000 kakovostnih poslovno-izobraževalnih partnerstev**, s skupnim ciljem vsaj **100.000 novih visoko-kakovostnih pripravništev, vajeništev ali prvih delovnih mest.**

To bo doseženo skozi 28 akcijskih načrtov, vzpostavljenih v državah članicah na pobudo in v koordinaciji s CSR Europe. Države kandidatke in EFTA države so povabljene, da se pridružijo tej pobudi. Da bi dosegli te

cilje, bomo gradili na virih in zmožnostih, ki so na voljo preko obstoječih kampanj in pobud zavezništev za spretnosti za delovna mesta in pripravništva. Pakt bo tudi izkoristil relevantne EU sestanke in dogodke v letih 2016 in 2017, da mobilizira deležnike in poroča o napredku. **Rezultati in skupni predlogi za politiko v prihodnosti** o zaposljivosti mladih, o njihovih prehodih iz šole na delovno mesto, o boljšem usklajevanju spretnosti in izboljšani poslovni konkurenčnosti bodo s pomočjo tega Pakta, predstavljeni na **prvem Evropskem podjetniško-izobraževalnem srečanju novembra 2017**.

PRIDRUŽITE SE PAKTU!

Vabimo vsa podjetja, socialne partnerje, ponudnike izobraževanj in usposabljanj, organizacije mladih, javne in zasebne zaposlitvene organizacije, učitelje, trenerje, učence, starše in ostale, **da se pridružite Paktu za Mlade in da skupaj okrepimo njegove ambicije in rezultate.**

S sodelovanjem boste krepili bogastvo virov in zmogljivosti, ki so dosegljivi preko obstoječih EU programov, podjetniških kampanj in zavezništev, hkrati pa bili vključeni v aktivnosti na nacionalni, regionalni in sektorski ravni. Naša prizadevanja bomo plemenitili s pobudami in raziskavami Evropskih socialnih partnerjev in njihovih posameznih članov na teh področjih.

Delajmo skupaj, za **pro-mladinsko** in **pro-inovacijsko** ter trajnostno **Evropo!**

Kliknite tukaj za dostop do vseh virov Evropskega Pakta za mlade (vključno z infografiko, vodnik za sodelovanje in Pakt za mlade). *Vas zanima včlanitev?*

Kliknite tukaj, da postanete podpornik Evropske kampanje Pakt za mlade: <http://www.csreurope.org/pactforyouth>.
Za slovensko pobudo Pakt za mlade pišite na naslov info@irdo.si

Mladi potrebujejo ustrezno podporo pri prehodu iz študija v prvo zaposlitev, ki mora biti predvsem praktično naravnana. Da bi to lahko dosegli, je zanje ključnega pomena **mreženje, sodelovanje s podjetji, izobraževalnimi ustanovami in mladinskimi organizacijami**.

Pakt za mlade (*angleško Pact for Youth*) zato predstavlja medsebojno sodelovanje poslovnih in EU voditeljev na pobudo CSR Europe, z namenom povečati poslovno-izobraževalna partnerstva za zaposljivost in vključenost mladih. V Sloveniji mreženje izvaja Inštitut za razvoj družbene odgovornosti – IRDO. Kampanja združuje več kot 100 mladih s celotne Slovenije s potencialnimi delodajalci.

Vabimo Vas, da se nam pridružite **na dogodku regionalnega mreženja z delodajalci in mladim predstavite svoje delo in organizacijo ter odgovorite na njihova morebitna vprašanja**.

Mladi Vas potrebujejo kot primer uspešnega delodajalca in osebe iz poslovnega sveta z veliko izkušnjami, Vi pa morda energijo in ideje mladih ter potencialni kader za zaposlitev. Verjamemo, da bomo tako skupaj prispevali k zagotavljanju družbene odgovornosti – h krepitvi ekonomske, zakonske, etične in filantropske odgovornosti.

Prijave in pisma o nameri ter druge možnosti sodelovanja zbiramo na naslovu info@irdo.si. Vse podrobnosti o dogodku in projektu najdete na spletnih straneh: www.irdo.si (uradna spletna stran organizacije) in pa <http://www.paktzamlade.si/> (uradna spletna stran slovenske veje projekta Pact for Youth). Kontakt: 031 344 883.

Kaj se je zgodilo v letu 2019 doslej in kaj se še bo?

Regionalno mreženje mladih z delodajalci v Mariboru je potekalo v petek, 17. maja 2019 v prostorih Štajerske gospodarske zbornice. Na dogodku je bilo prisotnih 32 udeležencev, od tega 9 podjetnikov, 20 mladih in 3 predstavniki izobraževalnih organizacij.

Regionalno mreženje mladih z delodajalci v Celju je potekalo v četrtek, 30. maja 2019 v prostorih Inkubatorja Savinjske regije. Na dogodku je bilo prisotnih 33 udeležencev, od tega 7 podjetnikov, 23 mladih in 3 predstavniki izobraževalnih organizacij.

Regionalno mreženje mladih z delodajalci v Ljubljani je potekalo v četrtek, 6. junija 2019.

Regionalno mreženje mladih z delodajalci v Murski Soboti je potekalo v petek, 28. junija 2019.

Mladi, podjetniki in predstavniki izobraževalnih organizacij so na dosedanjih dogodkih ugotovili, da so tovrstna srečanja nujna za povezovanje mladih z delodajalci v regiji, pa tudi za povezovanje podjetnikov s podjetniki in izobraževalnimi ustanovami.

V okviru kampanje so v letu 2019 predvidena naslednja srečanja (več www.paktzamlade.si/):

LOKACIJA

Regijsko mreženje mladih z delodajalci bo čez leto potekalo v skoraj vseh regijah po Sloveniji.

MESTO	PARTNER	TERMIN
Maribor	Štajerska gospodarska zbornica, Ulica talcev 24, 2000 Maribor (https://www.stajerskagz.si/)	17. maj 2019
Celje	Inkubator Savinjske regije d.o.o. (http://www.inkubatorsr.si)	30. maj 2019
Ljubljana	Javni zavod Cene Štupar Ljubljana (http://www.cene-stupar.si)	6. junij 2019
Murska Sobota	Aurora Coworking center (http://www.auroracoworking.com/)	28. junij 2019
Koper	Središče Rotunda so. p. (https://sredisce-rotunda.si/)	5. julij 2019
Novo mesto	Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine (http://www.gzdbk.si/si/)	6. september 2019
Kranj	Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj (http://www.oozkranj.com/)	20. september 2019
Nova Gorica	Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica (http://www.ooz-novagorica.si/)	4. oktober 2019

PRIDRUŽITE SE PAKTU!

Vabimo vsa podjetja, družbene partnerje, ponudnike izobraževanj in usposabljanj, organizacije mladih, javne in zasebne zaposlitvene službe, učitelje, trenerje, učence, starše in ostale, **da se pridružijo Paktu za mlade in da skupaj okrepimo njegove ambicije in rezultate.**

S sodelovanjem boste gradili na virih in zmogljivostih obstoječih EU programov, podjetniških kampanj in zavzaništev, istočasno pa boste vključeni na nacionalni, regionalni in sektorski stopnji. Naša prizadevanja bomo plemenitili s pobudami in raziskavami Evropskih socialnih partnerjev in njihovih posameznih članov na teh področjih.

Delajmo skupaj, za **pro-mladinsko in pro-inovacijsko** ter trajnostno **Evropo!**

VIZIJA KAMPANJE je ustvariti pošteno in pravično kulturo partnerstva med podjetji, izobraževalnimi organizacijami in mladimi v Evropi, ki skupaj tvorijo unikaten kooperativen model za doseganje naslednjih ključnih ciljev:

- Povečati zaposljivost in vključenost mladih s ciljem omogočiti vsaj 100.000 novih pripravništev, vajeništev in delovnih mest na začetni ravni;
- Zmanjšati razlike med stopnjami kvalifikacij delavcev in ustvariti 10.000 novih podjetniško-izobraževalnih partnerskih zvez;
- Prispevati k EU in nacionalni politiki z izvajanjem nacionalnih akcijskih načrtov in drugih skupnih predlogov.

Katalog poletnih prostovoljskih aktivnosti za mlade 2019

Poletje in prosti čas vabita vse mlade k odkrivanju priložnosti, ki jih prinaša **PROSTOVOLJSTVO**.

Če želiš počitnice preživeti na drugačen način,
prispevati svoj delček za boljši svet
in se srečati z vrstniki, ki jim nič ni težko,
te vabijo k listanju spletnega

KATALOGA POLETNIH PROSTOVOLJSKIH AKTIVNOSTI

Katalog ponuja pestro zbirko priložnosti za zanimive počitnice vsem, ki ste letos končali osnovno šolo, in srednješolcem pa tudi drugim mladim. Prostovoljstvo ni samo pomoč nekemu, ki te potrebuje, ampak tudi priložnost za nabiranje izkušenj, raziskovanje poklicev, spoznavanje novih ljudi, nepozabna prijateljstva – kratka, odlična šola za življenje.

Za lažje iskanje prave prostovoljske aktivnosti zate smo oblikovali **dva** kataloga: eden zajema celotno Slovenijo, drugi pa samo območje Ljubljane.

Prijazno vabljeni k sodelovanju v aktivnostih, ki bodo med poletnimi počitnicami 2019 potekale v številnih krajih po vsej Sloveniji pod okriljem mladim prostovoljcem prijaznih organizacij!

[Katalog poletnih prostovoljskih aktivnosti za srednješolce po vsej Sloveniji.](#)

[Katalog poletnih prostovoljskih aktivnosti za srednješolce v Mestni občini Ljubljana.](#)

Še to: veseli bodo zapisa **tvoje počitniške prostovoljske izkušnje**, morda s **fotografijo**. Sprejemamo jih vse počitnice na novice@filantropija.org.

Obravnava Poročila o izvajanju Nacionalnega programa za mladino 2013–2022 za leto 2018 v Državnem svetu RS

Podpredsednik MSS Jaka Matičič in vodja zagovorništva Jasmina Opec Vöröš sta se udeležila 16. seje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je med drugim obravnavala tudi Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa za mladino 2013-2022 za leto 2018. Poročilo vsebuje pregled aktivnosti, ki so se izvajale v letu 2018 na vseh 6 vsebinski točkah Nacionalnega programa za mladino 2013-2022. Poročilo je sprejela vlada na svoji 27. redni seji 11.4.2019, na podlagi sklepa pristojnega delovnega telesa Državnega zbora RS pa ga morata vsako leto obravnavati tudi Državni svet RS in Državni zbor RS.

Nekaj ključnih pripomb Mladinskega sveta Slovenije na izvajanje Nacionalnega programa za mladino 2013-2022 v letu 2018 po posameznih sklopih:

I Z O B R A Ž E V A N J E

- Država veliko sredstev (tudi s pomočjo EU skladov) namenja delovanju številni kariernih centrov po Sloveniji, vendar je pogosto izpostavljen občutek, da preveč razpršena ponudba kariernih svetovalcev mlade bolj bega kot pa jim daje jasne usmeritve pri načrtovanju kariere. Mladi imajo ali premalo informacij ali pa jih je toliko, da jih niso sposobni absorbirati. Bolj kot razmah številnih kariernih centrov, bi bilo potrebno vseživljenjsko karierno orientacijo vključiti v izobraževalni sistem od vrtca naprej (seveda prilagojeno starosti).
- Pri povezovanju formalnega in neformalnega izobraževanja je veliko odvisno od zavzetosti posameznih šol – nekatere imajo vrata široko odprta neformalnemu izobraževanju, druge se ga otepajo. Vendar bo potrebno zavedanje, da bodo mladi pripravljani na izzive prihodnosti, na čas, ko bodo še bolj pomembne neformalne kompetence, morali osvojiti določena znanja, ki je formalni izobraževalni sistem ne daje v zadostni meri.

- Pri mednarodni mobilnosti mladih imamo kar nekaj programov, ki spodbujajo tako mednarodno mobilnost profesorjev kot študentov pri odhodu v tujino, dokaj šibki pa smo še vedno pri zagotavljanju pogojev za vračanje mladih nazaj v Slovenijo. Zaželjeno je, da mladi gredo spoznavat širni svet, vendar imajo številni nato težave, ko se želijo vrniti – ali ni dovolj kvalitetnih delovnih mest, ni podpore pri vrnitvi, nekateri jih jemljejo kot konkurenco, ne kot prednost...Naloga države je, da naredi strateški načrt, s katerimi bi omogočila vrnitev intelektualcev nazaj v domovino.
- Pozitivna je vzpostavitev sistema evidentiranja in dokumentiranja kompetenc študentskega dela, a izziv še vedno ostaja, kako evidentirati številna neformalno pridobljena znanja, ki jih mladi pridobijo tekom prostovoljskih aktivnosti.

Z A P O S L O V A N J E

- Brezposelnost med mladimi se je v zadnjih letih zmanjšala (posledica tako gospodarske rast kot manjšega deleža mladih), kljub temu, da je potrebno kot pozitiven primer sodelovanja mladih in ministrstev izpostaviti delovno skupino Jamstvo za mlade, ki deluje na Ministrstvu za delo, kjer spremljamo položaj in skušamo skupaj oblikovati take ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki bodo mladim omogočile čim prejšnji vstop na trg dela. Za učinkovit vstop na trg dela niso v prvi vrsti ukrepi aktivne politike zaposlovanja, ampak je potrebno že tekom izobraževanja doseči, da ukrepov aktivne politike zaposlovanja sploh ne ni potrebovali. Da še kako potrebujemo spremembe v izobraževalnem sistemu, priča pilotna uvedba vajeništva. Po začetnem skromnem vpisu se zanimanje za programe vajeništva med mladimi povečuje, prav tako so povečini izjemno pozitivne njihove izkušnje. V naslednjih mesecih in letih nas čaka še kar nekaj dela na področju promocije vajeništva, saj so številni mladi še vedno premalo informirani o ponovni uvedbi vajeništva.
- Izziv ostajajo dolgotrajno brezposelni mladi ozi-

roma mladi, ki imajo številne težave (duševne, družinske, telesne,..) in se zaradi tega težje vključujejo na trg dela. Pri teh mladih bo potrebno vzpostaviti posebne programe za njihovo celovito integracijo v družbo in posledično tudi na trg dela.

- Pri izboljšanju kakovosti zaposlitve pogosto govorimo o prekarnem delu, za katerega niti ne vemo, kaj to je – definicije ni. Dejstvo je, da se trg dela spreminja, spreminja se tudi pogled mladih na to, v kakšni obliki želijo delati (narašča delež freelancerjev). Bolj kot o pogodbi za nedoločen čas bi morali govoriti o dostojnem plačilu za opravljane delo in minimalnih socialnih standardih, ne glede na to, v kakšni obliki posameznik dela. Denimo pravica do bolniškega nadomestila bi morala pod enakimi pogoji pripadati tistemu, ki dela po pogodbi o zaposlitvi kot tistemu, ki dela preko s.p. – Vzpostavitev zgolj regijskih centrov za dostojno delo, brez sistemskih ukrepov, ne bo dovolj za kakovostne zaposlitve.

- Na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega oziroma družinskega življenja pozdravljamo spremembe na področju izrabe očetovskega dopusta in starševskega dopusta za posvojitelje. Potrebne bodo še prilagoditve na področju vrtcev sodobnim delovnim urnikom. Pa tudi večje ozaveščanje delodajalcev, da lahek dostop do tehnologije (službeni telefon, elektronska pošta na telefonu) ne pomeni, da mora biti posameznik 24 ur na razpolago, tudi izven delovnega časa.

BIVANJSKE RAZMERE MLADIH

⇒ Področje bivanjske problematike je trenutno najbolj akutno področje osamosvajanja mladih. Javnih najemnih stanovanj ni, prav tako tudi ne tržnih (ali pa so njihove cene poletele v nebo). Stanovanjski krediti so mladim, ki nimajo zaposlitve za nedoločen čas, praktično nedosegljivi.

⇒ Največ napredka so dosegle posamezne občine, ki imajo razpise prilagojene mladim (npr. Ljubljana, Celje).

⇒ Tako NPM kot Nacionalni stanovanjski

program predvidevata vzpostavitev ugodnejših stanovanjskih kreditov za mlade (po jamstveni ali podobni kreditni shemi), o čemer se niti ne govori, kaj šele, da bi se realiziralo.

⇒ MSS je vzpostavil informacijsko točko za mlade, kjer objavljamo koristne informacije o reševanju bivanjske problematike mladih.

ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

- Raziskave kažejo, da se mladi vse bolj zavedajo zdravega načina življenja, da se povečuje telesna aktivnost, spreminjajo prehranske navade, zmanjšuje kajenje in uporaba alkohola med mladimi. Sočasno pa se opaža, da so mladi vse manj zadovoljni s sabo, s svojim življenjem, kar načinja njihovo duševno zdravje. Področje krepitve duševnega zdravja mladih tako postaja vse bolj pomembno, kliče po širšem družbenem odzivu, opozarjanju na to problematiko. V zavedanju tega smo na MSS ustanovili ekspertno skupino za duševno zdravje, v kateri poleg mladih sodeluje tudi Nacionalni inštitut za javno zdravje.

- K tem poglavju sodi tudi izboljšanje potovalnih navad med mladimi kot zaveza k trajnostni mobilnosti (uporaba javnega potniškega prometa), področje, za katerega lahko rečemo, da se zelo slabo urejeno. Redni linij javnega potniškega prometa je vse manj, predvsem mladi iz oddaljenih krajev težko pridejo do večjih središč, do svojih prijateljev, kar vpliva tudi na njihovo socialno izključenost. Država bi se pomena dobro urejenega javnega potniškega prometa za enakomeren razvoj države in zagotavljanja pravice vseh mladih do enakih kakovostnih storitev in socialne interakcije morala zavedati in v ta namen v večji meri subvencionirati javni potniški promet.

MLADI IN DRUŽBA TER POMEN MLADINSKEGA SEKTORJA

- Eden največjih izzivov pri našem delu je pridobitev dovolj kakovostnih podatkov za oblikovane ustreznih ukrepov za lažje in hitrejše osamosvajanje mladih. Raziskav je zelo malo, zato je že NMP predvideval vzpostavitev nacionalne organizacije za raziskovanje mladine, kar je še vedno mrtva črka na papirju. Posebej danes, ko nam fokus pri

mladih niso več številke o brezposelnosti, ampak izzive, ki se težko rangirajo s podatki Statističnega urada, je potreba po taki organizaciji še kako potrebna.

- Na MSS si zelo prizadevamo, da bi mladi bolj participirali v družbi, zato že dolgo odločno zagovarjamo uvedbo državljske vzgoje kot obveznega predmeta na vseh ravneh izobrazovalnega sistema. Mladi se prepogosto slabo informirani o svoji državi, njenem delovanju, zgodovini, kulturi in drugih pomembnih državo-tvornih elementov, zato se počutijo manj povezane z državo in manj participirajo v družbi.

- V letu 2018 ni bilo zabeleženega nobenega ukrepa na področju, ki postaja mladim vse bolj pomembno – na področju okolja oziroma spodbujanja trajnostnega načina družbenega delovanja. Država si ne sme privoščiti, da ne bo z nobenim ukrepom (programi, projekti, uvajanje vsebin trajnostnega razvoja v nacionalni kurikulum) zajezdila vala mladih v želji po okoljskih spremembah. Zato pričakujemo, da država v letošnjem letu pripravi (skupaj z mladinskimi organizacijami) program dela na področju trajnostnega razvoja med mladimi.

KULTURA, USTVARJALNOST, DEDIŠČINA IN

M E D I J I

- Pohvala Ministrstvu za kulturo in JSKD-ju za številne projekte za promocijo in vključevanje mladih v kulturo.

- Področje, kjer v letu 2018 ni bilo nobenega ukrepa, pa bi ga bilo nujno potrebno izvesti, je področje medijske pismenosti. Živimo namreč v času eksplozije novic, pojava t.i. fake-news, in predvsem mladi v vsem tem kaosu informacij ne vedo, kaj je resnično, kaj verjeti, kaj s posamezno informacijo početi. Zato je nujno, da se v skladu z NPM že v letošnjem letu začne priprava akcijskega načrta medijske pismenosti in razprava o uvedbi medijske pismenosti v osnovno in srednješolsko izobraževanje.

Vir: Mladinski svet Slovenije

Foto: freeimages.com

[ckornowski](#)

DO v Sloveniji

Prostovoljci leta 2019

11. junija 2019 je na Brdu potekala zaključna prireditev natečaja Prostovoljec leta, na kateri so bila podeljena priznanja in t.i. Naj nazivi izbranim prostovoljcem in prostovoljskim projektom. Na natečaj je letos prispelo 247 prijav, od tega 196 za posameznike in 51 za projekte.

Ključno priznanje za kolektivno prostovoljsko delo je prejela **Planinska zveza Slovenije**, in sicer za projekt **Planinstvo za invalide oz. osebe s posebnimi potrebami**.

Najmlajši (do 19 let) Naj prostovoljec je postal **Ivan Praznik iz Ribnice na Pohorju**, Naj prostovoljka v skupini do 19 let je postala **Mojca Muhič iz Novega mesta**. V starostni skupini 20 do 29 let je Naj prostovoljka postala **Nina Milinković**, v isti starostni skupini je Naj prostovoljec postal **Janez Novljan**. Med prostovoljkami v starosti 30 let ali več je bila za Naj naziv izbrana **Ninna Kozorog**. Naziv **Naj mladinska voditeljica** je letos prejela **Katja Zemljič**. Podeljeni sta bili tudi dve priznanji za posebne dosežke. Prvo je šlo **Aniki Popič**, drugo priznanje za posebne dosežke pa sta prejela **Pevski zbor OŠ Nove Jarše Rock mulčki** in **Zveza prijateljev mladine Slovenije**. Vir: Mladinski svet Slovenije

V brezplačen predmet online študija vključenih kar 298 udeležencev iz treh držav

Ob 20-letnici online študija na Dobi in v Sloveniji

so za vse, ki so želeli pridobiti nova znanja za napredovanje ter spoznati vrhunski model online študija, izbrali dva aktualna in zanimiva predmeta: Osebni menedžment in Komuniciranje z vplivnimi javnostmi in lobiranje. V brezplačen predmet, ki je že v polnem teku, je vključenih kar 298 udeležencev, od tega jih je kar 149 iz Slovenije. Vir: DOBA fakultete

Ali smo Slovenci pozorni, da ne kupujemo preveč odvečne embalaže

V sedmem krogu Raziskave energetske učinkovitosti Slovenije (REUS 2017), ki je namenjena spremljanju energetske in okoljske ozaveščenosti, so 1.015 slovenskih gospodinjstev povprašali, v kolikšni meri se strinjajo s trditvijo »Ko v gospodinjstvu kupujemo izdelke za vsakdanjo rabo, smo pozorni, da ne kupujemo preveč odvečne emba-

laže.«

Rezultati raziskave REUS 2017 so pokazali, da se več kot polovica anketiranih gospodinjstev strinja s trditvijo, da so pozorni in pri nakupu izdelkov za vsakdanjo rabo ne kupujejo preveč embalaže. Glede na količino izdelkov, ki jih v gospodinjstvih dnevno kupujemo, lahko že z malo pozornosti vsaj delno zmanjšamo količino odvečne embalaže. Manj embalaže ne koristi samo okolju, ampak tudi našemu proračunu, saj dodatna embalaža poveča ceno izdelka. [Več](#). Vir: REUS 2017

Slovenska podjetja skrbijo za zmanjševanje negativnega vpliva

Na Fakulteti za management Univerze na Primorskem (FM UP) so v okviru Evropskega tedna trajnostnega razvoja gostili razpravo o vodenju za trajnostni razvoj. Razprave, ki je sicer potekala v sejni dvorani Pretorske palače v Kopru, so se udeležili ugledni gostje iz gospodarstva, nevladnih organizacij ter Ministrstva za okolje in prostor. Na razpravi je sodelovala tudi mag. **Anita Hrast, direktorica Inštituta IRDO.**

Dogodek je odprla skupina študentk mag. študijskega programa Management trajnostnega razvoja (MTR), ki je navzočim predstavila projekt Trajnostna univerza. V s... Na Fakulteti za management Univerze na Primorskem (FM UP) smo v okviru Evropskega tedna trajnostnega razvoja gostili razpravo o vodenju za trajnostni razvoj. Razprave, ki je sicer potekala v sejni dvorani Pretorske palače v Kopru, so se udeležili ugledni gostje iz gospodarstva, nevladnih organizacij ter Ministrstva za okolje in prostor. Dogodek je otvorila skupina študentk mag. študijskega programa Management trajnostnega razvoja (MTR), ki je navzočim predstavila projekt Trajnostna univerza. V sklopu projekta, ki ga je finančno podprla tudi Luka Koper d.d. v okviru sklada Živeti s pristaniščem 2019, so študentke pod mentorstvom doc. dr. Valentine Brečko Grubar ugotavljale, kako članice Univerze na Primorskem delujejo v skladu s trajnostnimi načeli ter podale konkretne predloge za izboljšave. Študentke so na podlagi opravljenih intervjujev in anket ugotovile, da obstaja na Univerzi še veliko prostora za izboljšave. Zato so predlagale, da bi članice UP podpisale kodeks delovanja skladno z načeli trajnostnega razvoja. Dr. Darja Piciga, sekretarka na Ministrstvu za okolje in prostor Republike Slovenije, je nato odprla razpravo s predstavitvijo izzivov in rešitev, ki jih na področju trajnostnega razvoja razvijajo različni deležniki tako na nivoju Slovenije, kot tudi Evropske Unije. V svoji razpravi je predstavila različne iniciative, ki jih vodi ministrstvo in katerih cilj je 40% zmanjšanje izpustov CO₂ do leta 2030. V nadaljevanju razprave so nato sodelovali mag. Anita HRAST iz Inštituta za razvoj družbene odgovornosti - IRDO, Boštjan Pavlič, vodja področja

varovanja zdravja in ekologije v Luki Koper d.d., Andrej Velec, direktor PE Hidria Mototec (Hidria d.o.o.) in vodja Tehnološkega parka Koper, Eva Žunec, predstavnica študentov programa MTR na FM UP ter g. Aleš K. Kušlan, direktor Ekvilib inštituta. Razpravo je vodil prof. dr. Roberto Biloslavo, eden izmed idejnih snovalcev programa MTR. Razprava je pokazala raznolikost razumevanja koncepta trajnostnega razvoja, pa tudi, da se velika slovenska podjetja trudijo s svojimi aktivnostmi in razvojem novih izdelkov in storitev zmanjšati negativni vpliv na okolje vzdolž celotne verige vrednosti, obenem pa vzpostaviti dobre odnose z lokalnim okoljem. Takšno delovanje spodbujata na eni strani konkurenca, z razvojem vse bolj okolju prijaznih izdelkov in storitev, na drugi strani pa vrednote podjetja, ki se odražajo v skrbi do okolja in lokalne skupnosti. Razvoj novih izdelkov in rešitev za trajnostni razvoj pa je pogosto povezan tudi z znatnimi finančnimi vložki, ki imajo relativno dolg rok povračila. Zato je potrebno, da tu svojo vlogo odigra država z ustreznimi spodbudami za razvoj zelenih izdelkov in drugih okolju in družbi prijaznejših rešitev. Razpravljavci so tudi ugotovili, da podjetjem žal primanjkuje usposobljenih mentorjev, ki bi lahko pomagali študentom nadgraditi njihova znanja v praksi in jih usposobiti za prevzemanje morebitnih odgovornejših nalog na področju trajnostnega razvoja v trenutku zaposlitve. To so izzivi, s katerimi se morajo soočiti visokošolski zavodi in podjetja na eni strani, kot tudi država na drugi strani. V zaključku razprave so si bili člani razprave enotni, da je znanje in ozaveščenost vodij in zaposlenih ključna za dobro implementacijo in skrb za trajnostni razvoj, da pa je med besedami in dejanji veliko razlike. Ravno v tem duhu je bil podan predlog, da se čez eno leto ponovno snidejo na enakem dogodku in s tem preverijo, koliko povedanega je bilo tudi uresničnega in kako lahko trajnostni razvoj pospešimo v prihodnje.

Vir: Slovenska tiskovna agencija

Delo s podjetji

Brezplačna izobraževanja in strokovna pomoč pri razvoju kadra

Ljudske univerze imajo v Sloveniji že več kot 60-letno tradicijo. V zadnjih letih so se njihova področja delovanja zelo razširila in spremenila.

V evropski finančni perspektivi 2014-2020 so nosilke projektov: Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc ter Svetovanje za zaposlene 2016 – 2022, ki sta sofinancirana iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Tako lahko ljudske univerze za podjetja ter njihove zaposlene nudijo številne brezplačne oziroma sofinancirane svetovalne storitve in podjetjem prilagojena izobraževanja. Prednostno se vključujejo starejši od 45 let ter manj izobraženi (V. stopnja izobrazbe in manj). Poleg navedenega pa ljudske univerze izvajajo tudi druge vrste izobraževanja zaposlenih, za katere je možno povračilo šolnine iz drugih virov.

V nadaljevanju so opisane storitve Javnega zavoda Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana, ki pokriva osrednjeslovensko regijo. O možnostih brezplačnih svetovalnih storitev in izobraževanj za zaposlene, se podjetja lahko obrnejo na ljudske univerze v vseh ostalih regijah oziroma vas lahko preusmerimo mi.

Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana si že od leta 1959 prizadeva za pestro ponudbo izobraževalnih programov za vse generacije. Kot ena izmed največjih organizacij na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji se zavedamo, kako pomembno je ponujati aktualne vsebine in različen nabor formalnih ter neformalnih programov. Prav tako se zavedamo, kako pomembna sta medsebojno povezovanje in sodelovanje. Ponosni smo, da uspešno sodelujemo z gospodarskimi družbami in drugimi organizacijami tako lokalno kot regionalno.

KAJ LAHKO NUDIMO VAŠEMU PODJETJU?

1. Ugotavljanje potreb po razvoju zaposlenih.

2. Svetovanje kadrovskim službam in/ali odločevalcem glede nadaljnega razvoja kadrov
3. Izobraževanja, usposabljanja, delavnice in individualne obravnave zaposlenih ter svetovanje za njihov nadaljnji razvoj.

ŽELITE BOLJE SPOZNATI VAŠE ZAPOSLENE?

- Brezplačno ugotavljanje motivacije za delo in poklicnih vrednot zaposlenih z uporabo profesionalnih orodij.
- Profiliranje delovnih mest* - izdelovanje kompetenčnih profilov in modelov.
- Merjenje kompetenc* z različnimi orodji in metodami (različni vprašalniki, metoda ocenjevalnega centra, s katero na zelo praktičen način merimo kompetence zaposlenih, merjenje kompetenc po metodi 360°, po potrebi vključimo tudi psihometrična orodja) ter izdelava poročil.

*navedena storitev je **delno financirana v okviru ESS projekta Svetovanje v izobraževanju odraslih**.

KAKO LAHKO RAZVIJATE KOMPETENCE VAŠIH ZAPOSLENIH?

Vključite jih v:

- različne brezplačne neformalne programe (digitalne kompetence, komunikacija v najširšem pomenu, zdravje na delovnem mestu, preprečevanje stresa, timsko delo, sodelovanje, tuji jeziki, slovenski jezik), ki jih prilagodimo potrebam vašega podjetja,
- brezplačni program osnovne šole za odrasle,
- različne programe za pridobitev stopnje

*izobraževanje in drugi poklicni programi, ki so delno financirani iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, za katere lahko zaposleni povračilo šolnine preko javnega lastništva.

ga, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije,

- programe oziroma postopke preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK), ki se plačajo po tržni ceni.

Vaša investicija je torej samo organizacija časa zaposlenih.

ŽELITE VEČ INFORMACIJ O STORITVAH?

Maja Rotar, 030 704 364, maja.rotar@cene-stupar.si

Jana Mlačnik, 01 23 44 408 ali 031 729 908, [.jana.mlacnik@cene-stupar.si](mailto:jana.mlacnik@cene-stupar.si)

KAJ O NAS PRAVIJO DRUGI?

»Prav vsi sodelujoči so k sodelovanju pristopili prostovoljno in pohvalili tako izvedbo kot pogovor z izvajalci. Ker je bil ta lahko anonimen, so se lahko pogovorili zelo odkrito in je to še dodatno spodbudilo zaposlene in vodjo oddelka ne le k razmišljanju o izvajanju svojih delovnih nalog, kratko- in dolgoročni motivaciji zanje, ampak predvsem k aktivnem iskanju rešitev za boljšo organizacijo dela in komunikacijo tako med zaposlenimi kot z vodstvom. Nekaj izboljšav smo že uspešno izvedli.«

Nina Rman, vodja oddelka Podzemne vode-hidrogeologija na Geološkem zavodu Slovenije

Zaposlenim sodelavcem, ki so bili udeleženi v izobraževanju »Od delovne skupine do učinkovitega tima«, je že samo izobraževanje pomenilo izjemno izkušnjo. Pridobljena znanja so polni nove, drugačne energije uporabili v odnosu s sodelavci, pri organiziranju dela ter pri izboljšani medsebojni komunikaciji. Pohvalno!«

Mateja Duhovnik, nedavna direktorica Javnega podjetja Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.

»Presenetilo me je kako lahko z dvema tako kratkima vprašalnikoma, ki res ne vzameta veliko časa, pridejo do tako globokih ugotovitev. Z sodelovanjem smo zelo zadovoljni, z njihovo fleksibilnostjo, znanjem in tisto iskrico pozitivne, ki jo imajo vedno s sabo.«

Urška Golob, kadrovik na Telemachu

V organizaciji Ekvilib Inštituta, Mreže za družbeno odgovornost Slovenije, IEDC – Poslovne šole Bled in Inštituta WISE je 6. junija 2019 potekala tradicionalna konferenca Trendi na področju družbene odgovornosti z naslovom: Jaz, mi, vsi. Konferenco vsako

leto organizira Mreža za družbeno odgovornost, ki jo vodi Ekvilib Inštitut, z namenom ozaveščanja in krepite družbeno odgovornega vedenja in poslovanja med slovenskimi podjetji in organizacijami. Na konferenci se je vprašanje odgovornosti gibalo med področji od individualnega, podjetniškega in sistemskega nivoja. Čeprav lahko (in tudi mora) vsak posameznik ~ zaposleni ~podjetje s svojim delovanjem prispevati k večji družbeni odgovornosti ter trajnostnemu razvoju, so nekateri izzivi systemske narave in jih preprosto ne moremo nasloviti individualno. Na drugi strani pa je nujno, da ta sistem tvorijo avtentični in močni posamezniki z jasnim samozavedanjem sebe ter sveta okoli nas. Konferenca je potekala v obliki dialoga med različnimi posamezniki z namenom krepite pomena dialoga ter iskanja konsenza in morebitnih rešitev pri naslavljanju družbenih in okoljskih izzivov.

NEKAJ PODATKOV O KONFERENCI

⇒ Konferenca se je udeležilo okoli 70 udeležencev, vključno s sogovorniki in organizatorji. Poslušalci so bili večinoma predstavniki podjetij, sicer pa tudi predstavniki civilne družbe in posamezniki.

⇒ Na konferenci je sodelovalo 5 moderatorjev dialogov ter 10 sogovornikov (aktivistov, strokovnjakov, in predstavnikov podjetij), med njimi je bila strokovnjakinja Natasha Lazareski iz avstralskega podjetja PsyFlex Pty Ltd.

⇒ Po konferenci je bila med udeleženci opravljena evalvacija o zadovoljstvu. Rezultati kažejo, da so bili udeleženci v 90% zadovoljni in zelo zadovoljni s konferenco, tako z vsebino, organizacijo in lokacijo. Predvsem so na letošnji konferenci udeleženci izpostavili dobro in pestro izbiro sogovornikov. Pohvaljena je bila dobra energija in organizacija konference (lokacija in izbira vode v kozarcih in ne v plastenkah). Kot predlogi za izboljšavo so bili zaznani: več primerov dobrih praks znotraj podjetij, izvedba delavnice in več izobraževalnih vsebin.

Avtorica: Mag. Jana Mlačnik, Cene Štupar, Center za izobraževanje Ljubljana

Konferenca Trendi na področju družbene odgovornosti 2019

JAZ, MI, VSI

V organizaciji Ekvilib Inštituta, Mreže za družbeno odgovornost Slovenije, IEDC – Poslovne šole Bled in Inštituta WISE je 6. junija 2019 potekala tradicionalna konferenca Trendi na področju družbene odgovornosti z naslovom: Jaz, mi, vsi. Konferenco vsako leto organizira Mreža za družbeno odgovornost, ki jo vodi Ekvilib Inštitut, z namenom ozaveščanja in krepitev družbeno odgovornega vedenja in poslovanja med slovenskimi podjetji in organizacijami.

foto: Polona Avanzo

Na konferenci se je vprašanje odgovornosti gibalo med področji od individualnega, podjetniškega in systemskega nivoja. Čeprav lahko (in tudi mora) vsak posameznik ~ zaposleni ~podjetje s svojim delovanjem prispevati k večji družbeni odgovornosti ter trajnostnemu razvoju, so nekateri izzivi systemske narave in jih preprosto ne moremo nasloviti individualno. Na drugi strani pa je nujno, da ta sistem tvorijo avtentični in močni posamezniki z jasnim samozavedanjem sebe ter sveta okoli nas. Konferenca je potekala v obliki dialoga med različnimi posamezniki z namenom krepitev pomena dialoga ter iskanja konsenza in morebitnih rešitev pri naslavljanju družbenih in okoljskih izzivov.

NEKAJ PODATKOV O KONFERENCI

- Konferenca se je udeležilo okoli 70 udeležencev, vključno s sogovorniki in organizatorji. Poslušalci so bili večinoma predstavniki podjetij, sicer pa tudi predstavniki

civilne družbe in posamezniki.

- Na konferenci je sodelovalo 5 moderatorjev dialogov ter 10 sogovornikov (aktivistov, strokovnjakov, in predstavnikov podjetij), med njimi je bila strokovnjakinja Natasha Lazareski iz avstralskega podjetja PsyFlex Pty Ltd.
- Po konferenci je bila med udeleženci opravljena evalvacija o zadovoljstvu. Rezultati kažejo, da so bili udeleženci v 90% zadovoljni in zelo zadovoljni s konferenco, tako z vsebino, organizacijo in lokacijo. Predvsem so na letošnji konferenci udeleženci izpostavili dobro in pestro izbiro sogovornikov. Pohvaljena je bila dobra energija in organizacija konference (lokacija in izbira vode v kozarcih in ne v plastenkah). Kot predlogi za izboljšavo so bili zaznani: več primerov dobrih praks znotraj podjetij, izvedba delavnice in več izobraževalnih vsebin.

Krajši utrinki s konference:

N'toko o svojem delu na temo migrantov & prekarstva: *“Čim hitreje se je dobro sprizniti, da ne boš všečen. Ter se naučiti, kako teme predstaviti nenapadljivo; tako, da pokažeš, kako se povezujejo z njihovimi interesi.”*

Matej Feguš o današnji družbi: *“Ne rečem potrošnik, ampak uporabnik. Potrošnik troši, uporabnik uporablja in souporablja.”*

Živa Lopatič na temo odrasti: *“Ljudje postajamo ponovno samooskrbni. Se na novo učimo znanj, ki so nam bila odvzeta... ki smo jih prepustili drugim.”*

Uroš Ačko o razumevanju #družbenaodgovornost med ekonomisti in zelenih obveznicah: *“Počasi prihaja v zavest ekonomistov, da ne obstaja le ekonomski kapital, ampak tudi družbeni kapital.”*

Jan Bizjak o sreči: *“Vsi se danes pogovarjamo o rasti. Rast, rast, rast. A ključno za srečo je ravnovesje. Tudi v naravi: če drevo prehitro zraste, se ob ujmi polomi!”*

PROGRAM 2019

DOSOR-jeva

VETRNICA

Glasba. Humor. Karaoke. Ples.

JUNIJ

1. 6. 2019	KLAPA SOLARIS	15:00 Dalmatinski popoldan
17. 6. 2019	NUŠA DERENDA	16:30 Nastop in bogat srečelov

JULIJ

1. 7. 2019	KARAOKE	Druženje ob znanih popevkah
14. 7. 2019	HIŠNI ANSAMBEL AVSENIK	12:30; v slabem vremenu odpade
15. 7. 2019	IVO MOJZER	Glasbeni nastop
22. 7. 2019	ROMANO GLAUSO	Kulturni in glasbeni večer

AVGUST

5. 8. 2019	KARAOKE	Druženje ob znanih popevkah
19. 8. 2019	BELTINŠKI TAMBURAŠI	Večer odlične tradicionalne glasbe

SEPTEMBER

9. 9. 2019	KARAOKE	Glasba s srečelovom

POLETNI DOGODKI SE PRIČNEJO OB 18:30, RAZEN V PRIMERU VNAPREJ OBJAVLJENE DRUGE URE PRIČETKA.

[f](#) [@](#) www.dosor.si

Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

Okolje

Drevo za Zemljo ob Slovenski planinski poti

Varuha gorske narave Borut Ambrožič in Špela Recer v projektu »Drevo za Zemljo ob Slovenski planinski poti« posadila lipo ob začetku Slovenske planinske poti v Radvanju ob Svetovnem dnevu okolja

Svetovni dan okolja 5. junij predstavlja priložnost za krepitev in spodbujanje zavedanja o pomenu skrbi za okolje. V skupnem nastopu v projektu, katerega nosilec je PD Maribor Matica so strokovno znanje in moči združili PD Maribor Matica, Hortikulturno društvo Maribor in Podravsko gozdarsko društvo na eni strani ter javni in zasebni partnerji na drugi strani. Na predlog člana PD Maribor Matica Ivana Šumljaka, za vzpostavitev Slovenske planinske poti je Markacijska komisija v Ljubljani določila potek poti od Maribora do Ankarana. Na najnižji točki dosega pot 16 metrov nadmorske višine, na najvišji pa 2.864 metrov nadmorske višine. Zasaditev so pospremili predstavniki številnih medijev ter predstavniki projektnih partnerjev. Projekt je sofinanciran s strani MO Maribor v okviru javnega razpisa za sofinanciranje projektov varstva okolja in ohranjanja narave v Mestni občini Maribor za leto 2019. Slovensko planinsko pot je do danes prehodilo že več kot 10.000 pohodnikov.

»S partnerji v projektu »Drevo za Zemljo ob Slovenski planinski poti«, ki je sofinanciran s strani MO Maribor, smo danes posadili lipovo drevo. V kasnejših fazah projekta pa bomo začetek te poti označili še z novo tablo in eko klopjo« je povedala nosilka projekta Špela Recer.

»V projektu, katerega glavni nosilec je PD Maribor Matica se pridružujemo kot trajnostni partner, ki svojo zavezo ohranjanja narave in varstva okolja izkazuje od svoje ustanovitve leta 1869. S projekti, kot je ta želimo razvijati odgovoren odnos do okolja in narave ter spodbuditi interes za njeno aktivno varovanje« je povedal ob zasaditvi, Borut Ambrožič ml, predsednik Hortikulturnega društva Maribor.

Inštitut IRDO vabi kolektivne člane –

CEOs Call to Action & Collaboration – Briefing Note

1. What is the CEOs Call about?

- >Invite as many CEOs as possible to **endorse** the text of the Call to Action & Collaboration
- >Launch the Call on **7 May** at the Brussels SDG Summit

2. Why do we seek your endorsement as a CEO?

>Reap the opportunities for a Better Europe and Better Business

Europe faces real threats, but business opportunities can be significant in years to come. Achieving the Sustainable Development Goals could open more than EUR 10 trillion of market opportunities and value to society.

>Rebuild trust: ‘CEOs must lead change’ (Edelman Trust Barometer 2019)

As society looks for change, there is an increased expectation for CEOs to lead – both inside and outside their company. An organisation’s effective contribution to society, its values and its vision for the future, drive trust. CEOs should demonstrate leadership and maximise benefits of doing so.

>The political momentum is high

We are convinced that the EU, including its Single Market, has the potential to accelerate inclusive growth and sustainable prosperity. However, significant geopolitical and geo-economic shifts require, more than ever, a comprehensive EU business strategy with a focus on the UN SDG Agenda.

3. The Key Message of the Call on 7 May

With this CEOs Call, leaders from businesses are making it clear : they are ready to enhance the dialogue and strengthen their interactions and collaboration with society. As responsible leaders, they make an appeal to other companies, industry sectors, civil society and policy makers **to join forces** and to accelerate inclusive growth, tackle climate change and create sustainable prosperity.

4. What happens next?

- >Through CSR Europe 2030 strategy, 10.000 enterprises will be inspired and equipped to better anticipate, lead, collaborate in their transition, using the SDGs as the driver
- >CSR Europe and ERT will inspire and offer support to European Industry sectors to engage in sustainable collaborative platforms.
- >We will increase our interaction with civil society and EU institutions to develop and implement an overarching strategy.

This initiative is supported by:

- * CSR Europe, the European Business Network for Corporate Social Responsibility
- * The European Round Table of Industrialists (ERT)

Dobrodošli doma

2019

Strokovna konferenca

NAGRAJENKE SE PREDSTAVIJO

Strokovni posvet s predstavitvami izbranih nagrajenih del
XVII. Nagradnega natečaja
za diplomska, magistrska oziroma doktorska dela na temo
Slovencev v zamejstvu in po svetu

Sobota, 6. 7. 2019 od 15:00 do 17:00

Čebelarški muzej Radovljica, Baročna dvorana

PROGRAM

Tamara Suligoj, Gorica, magisterij:

Slovenščina v stiku: primer slovenskih ustanov, društev, zvez in organizacij v Gorici in njeni pokrajini

Eva-Maria Verhnjak-Pikalo, Libuče, Pliberk, doktorat:

Podoba ženske v literarnem opusu koroške Slovenke Milke Hartman

Bernarda Volavšek Kurasch, Celovec, doktorat:

Slovenščina v novi srednji šoli – Organizacijski okvir, integrativni pouk in leposlovje

Larisa Petrič, Ljubljana, magisterij:

Domači okusi v novih okoljih: Kako in zakaj jih iščemo?

RAZPRAVA

Moderira: doc. dr. Barbara Riman

Inštitut za narodnostna vprašanja Ljubljana

**Dogodek poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika
Republike Slovenije Boruta Pahorja.**

Autor fotografije: Miran Kambič

Autor fotografije: Jože Gantar

Autor fotografije: Jože Gantar

Autor fotografije: Jože Gantar

Autor fotografije: Jože Gantar

www.slovinci.si

SVETOVNI SLOVENSKEGA KONGRES
SLOVENIA WORLD CONGRESS

REPUBLIKA SLOVENIJA

I FEEL
SLOVENIA

REPUBLIKA SLOVENIJA

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRASHANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

Radolca
pristno okolje

Slovenian emigrant association

REPUBLIKA SLOVENIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRASHANJA
INSTITUTE FOR ETHNIC STUDIES

Dogodki,

konference,

Medgeneracijsko sodelovanje in učenje starejših o digitalnih veščinah

Vabljeni na brezplačno delavnico za prostovoljce Medgeneracijsko sodelovanje in učenje starejših o digitalnih veščinah, ki bo **4. julija 2019**. Delavnica bo potekala v organizaciji Laboratorija za odprte sisteme in mreže Instituta »Jožef Stefan« in pod okriljem projekta GIRDA (The Gameplay for Inspiring Digital Adoption). Delavnica bo predstavila učenje starejših o digitalnih veščinah, medgeneracijsko prostovoljstvo in motiviranje in spremljanje prostovoljcev pri pripravi medgeneracijskih aktivnosti. [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Študijski obisk Evropske prestolnice prostovoljstva 2019

Če bi radi izvedeli kaj občina potrebuje, da postane Evropska prestolnica prostovoljstva, se odpravite na študijski obisk ene izmed njih. Pri izbiri mesta Košice je žirija ugotovila zagotavljanje kakovostnega prostovoljstva, izpostavili pa so tudi ustvarjalno kampanjo za motiviranje novih prostovoljcev, nagrajevanje prostovoljcev, prizadevanja za spodbujanje korporativnega prostovoljstva in razvito prostovoljstva na področju športa in zdravja. Študijski obisk mesta Košice bo potekal med **15. - 17. septembrom 2019**. [Več](#). Vir: Slovenska filantropija

Brezplačna udeležba na Active citizens days - na temo državljske vzgoje

10. in 11. septembra bodo v Oslu potekali prvi *Dnevi aktivnega državljanstva*, ki jih v okviru Active Citizens Fund organizira Norveški helsinški odbor skupaj z upravljalci ACF skladov iz Slovaške in Bolgarije na temo **državljske vzgoje**. Slovenski sklad Active Citizens bo največ 3 predstavnikom nevladnih organizacij omogočil brezplačno udeležbo (povračilo stroškov poti, prehrane in nastanit-

ve). [Več](#). Vir: CNVOS

Vpliv barv na poslovanje Podjetja

SPOT svetovanje Osrednjeslovenske regije organizira brezplačni podjetniški zajtrk z naslovom: »Vpliv barv na poslovanje podjetja«. Dogodek bo **18. julija 2019**, od 9. do 11. ure v Centru za inovativno podjetništvo Nove Ljubljanske banke, Trg republike 2, Ljubljana. [Več o dogodku](#). **Udeležba je brezplačna**. Prijavite se lahko preko [spletne prijavnice](#). Vir: SPIRIT Slovenija

Vaja dela mojstra - z vajo do suverenega nastopa

V prostorih Območne Obrtno-Podjetniške zbornice Metlika, bo **3. julija 2019**, od 14. do 17. ure potekala delavnica retorike, ki jo bo vodila [Erika Kralj](#), voditeljica, producentka in novinarka. Na delavnicah retorike in javnega nastopanja boste spoznali načine, kako povečati suverenost, sproščenost in zaupanje vase ter dobili dragocene napotke o tem, kako pripraviti dober nastop, se soočiti s tremo in kako ostati pristni. **Udeležba je brezplačna**. Več informacij dobite pri Mojci Šikonja, e-naslov: mojca.sikonja@ric-belakrajina.si. Vir: SPIRIT Slovenija

Konferenca o prilagajanju podnebnim sprememba bo leta 2021 v Sloveniji

Z Ministrstva za okolje in prostor sporočajo, da je Slovenija na 4. Evropski konferenci o prilagajanju podnebnim spremembam (ECCA 2019) z naslovom »Sodelovanje pri pripravi na spremembe« prevzela organizacijo 5. Evropske konference o prilagajanju podnebnim spremembam, ki bo leta 2021 v Ljubljani. Namen konference, ki je organizirana vsake dve leti, je omogočiti dialog med različnimi akterji iz akademskih krogov, vlad, podjetij in skupnosti o več vidikih prilagajanja podnebnim spremembam, spodbuditi komunikacijo in izmenjavo znanja med raziskovalci, oblikovalci politik in strokovnjaki ter pogovoriti se o ključnih izzivih in rešitvah v mestih. Več si lahko preberete na [spletni strani MOP](#). Vir: CNVOS

Razpisi in priložnosti

Program EU za potrošnike

Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje in hrano je v okviru Programa za potrošnike objavila javni razpis za sofinanciranje ukrepov za podporo dostopa do alternativnih mehanizmov za reševanje sporov za potrošnike, ki jih bodo izvajali registrirani organi za alternativno reševanje sporov. Rok prijave **4. julij 2019**. [Več](#). Vir: CNVOS

Po kreativni poti do znanja 2017-2020

Namen javnega razpisa je spodbujanje krepitve sodelovanja in povezovanja visokošolskega sistema z okoljem (gospodarstvo, negospodarstvo), izvajanje modelov odprtega in prožnega prehajanja med izobraževanjem in gospodarstvom ter družbenim okoljem. Ob partnerskem sodelovanju visokošolskih zavodov z (ne)gospodarstvom bodo mladi pridobili konkretne in praktične izkušnje že med izobraževanjem. Razpisuje Javni razvojni, štipendijski, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije. Roki za oddajo vlog so najkasneje do: **22. 11. 2019** za tretje odpiranje.

[Več](#). Vir: Javna agencija SPIRIT Slovenija

Sofinanciranje projektov iz EU programov

Ministrstvo za pravosodje obvešča, da je (oz. bo kmalu) odprtih več razpisov Evropske komisije v programih [Pravosodje](#) in [Pravice, enakost in državljanstvo](#), kjer je možno kandidirati za do 90% sofinanciranja različnih projektov s področja pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, pravic žrtev, procesnih pravic oseb osumljenih ali obtoženih storitve kaznivega dejanja, e-pravosodja, izobraževanja in usposabljanja na področju pravosodja, pravic otrok, preprečevanja nasilja nad otroci, mladimi in ženskami, spodbujanje enakosti spolov, državljanskih pravic, zaščite osebnih podatkov, preprečevanja nediskriminacije, boja proti rasizmu, ksenofobiji, homofobiji in ostalim oblikam nestrpnosti, promocije in zaščite pravic invalidov ter podpore nacionalnih točk za Rome.

Sredstva za doseganje teh ciljev lahko pridobijo nevladne organizacije, pravosodni organi, javni organi in druge organizacije, ki se ukvarjajo z

navedenimi področji (fakultete, inštituti...).

[Več](#). Vir: Ministrstvo za pravosodje

Natečaj za nagrade na temo integracije Romov v Podonavju

Iz Urada Vlade Republike Slovenije za narodnosti obveščajo, da je Evropska podonavska akademija objavila natečaj za nagrade na temo integracije Romov v Podonavju. Rok prijave **15. 7. 2019**. Nagradjeni projekti bodo predstavljeni 20. septembra 2019 v Ulmu v Nemčiji na festivalu ROMNO POWER FESTIVAL. Udeležbo nagrajencev na festivalu bo krila Evropska podonavska akademija.

[Več](#). Vir: CNVOS

Za kompetenčne centre za razvoj kadrov v obdobju 2019-2022

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje vzpostavitve in delovanja najmanj 10 kompetenčnih centrov za razvoj kadrov oziroma partnerstev med podjetji in drugimi organizacijami v okviru področja uporabe Slovenske strategije pametne specializacije ali v horizontalnem prednostnem področju IKT, ki bodo zviševala usposobljenost kadra, zaposlenega v panogi/področju uporabe S4 in/ali verigi in/ali mreži vrednosti ter konkurenčnost zaposlenih, podjetij in slovenskega gospodarstva. Rok za oddajo vlog je do vključno **8. 7. 2019**. Več o javnem razpisu najdete [tukaj](#).

Ustanovljena mreža organizacij za področju revščine in socialne izključenosti - EAPN Slovenija

Maja 2019 je 13 organizacij s podpisom [pravil delovanja](#) ustanovilo Mrežo organizacij, ki delujejo na področju revščine in socialne izključenosti - EAPN Slovenija. Mreža bo konec junija postala tudi polnopravna članica EAPN Europe. Seznam obstoječih članic mreže je [objavljen tukaj](#). [Več](#). Vir: CNVOS

**UVOD V POLITIČNO EKONOMIJO
DRUŽBENO ODGOVORNE DRUŽBE**

Uvod v politično ekonomijo družbeno odgovorne družbe

Uredniki in avtorji: Matjaž Mulej, Viljem Merhar, Viktor Žakelj;
Nadaljnji avtorji: Mira Zore, Anita Hrast, Ludvik Toplak,
Tadej Slapnik, Katja Rašič, Borut Ambrožič

Definicija družbene odgovornosti

Kaj pomeni družbena odgovornost?

Najpogosteje se koncept družbene odgovornosti pri podjetjih pojavlja na področju ravnanja z zaposlenimi, vlaganja v skupnost (neprofitni projekti), sodelovanja s poslovnimi partnerji (dobaviteljske verige, družbeno odgovorni skladi itd.), odnosa do okolja (proizvodnja ekoloških izdelkov, ...), tržišča (marketing z razlogom, sponzorstva in donacije itd.). V praksi preveč izstopa dobroteljskost, ki je v resnici važen, a droben delček družbene odgovornosti podjetij in ljudi do pomoči potrebnih delov širše družbe.

Družbena odgovornost podjetij (def. EU, Zelena knjiga 2001) zajema štiri ključna področja:

- pošten odnos do zaposlenih,
- okolja,
- širše skupnosti,
- na trgu (do kupcev, dobaviteljev...),
- + Nujno: dobro načrtovano in izpeljano vodenje.

Poleg te je Evropska Unija podprla smernice za družbeno odgovornost ISO26000:2010. Dokument navaja, da je družbena odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje.

Definicija DO po ISO26000:2010 je:
»Družbena odgovornost je odgovornost organizacije

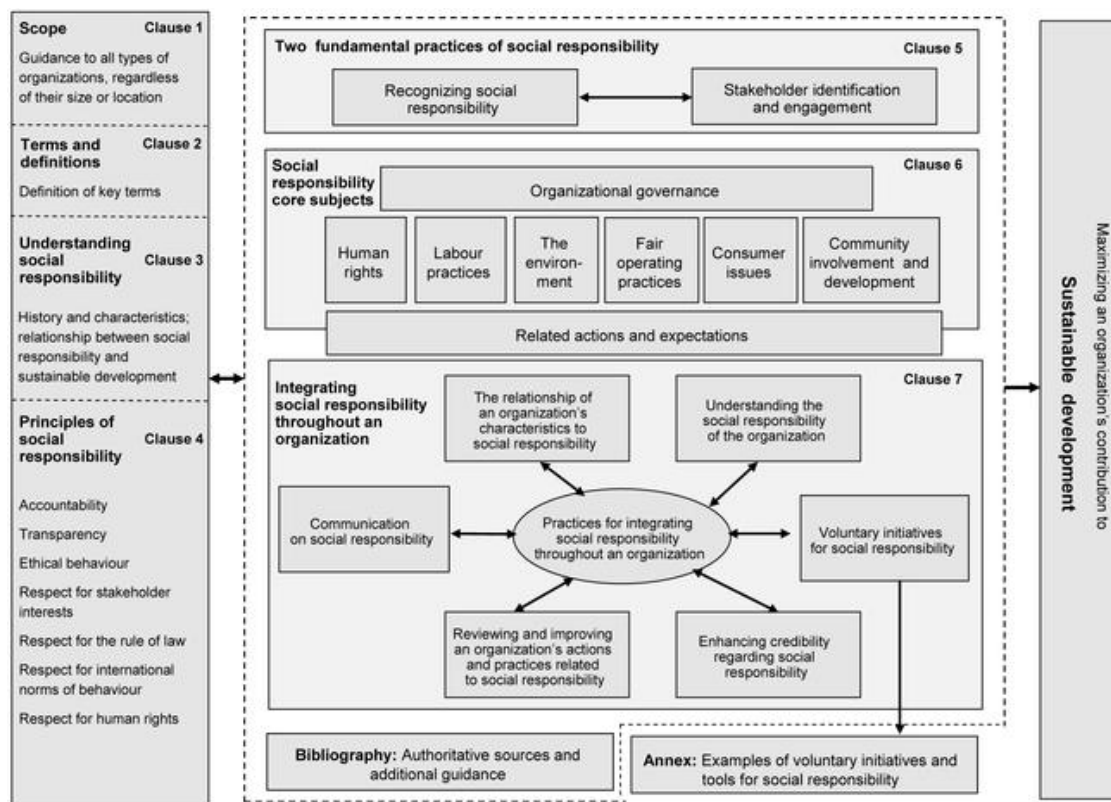
za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, ki skozi pregledno in etično ravnanje:

- prispeva k trajnostnemu razvoju, vključujoč zdravje in blaginjo družbe;
- upošteva pričakovanja deležnikov;
- je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami ravnanja; ter
- je integrirana v celotno organizacijo in se izvaja v vseh njenih odnosih.

OPOMBA 1: Dejavnosti vključujejo izdelke, storitve in procese.; OPOMBA 2 : Razmerja se nanašajo na dejavnosti organizacije v okviru polja njenih vplivov.«

Sedem osrednjih tem Standarda za družbeno odgovornost ISO 26000:2010: človekove pravice, zaposlovanje, okolje, etično ravnanje, pravice potrošnikov, vključenost v skupnost in razvoj, vse pa povezujejo celostni pristop, soodvisnost in dobro vodenje.

Več o ISO26000 lahko preberete na spletni strani: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>

horus

slovenska nagrada
za družbeno odgovornost

www.horus.si

*sodelovati,
povezovati se,
soustvarjati*

Letos praznujemo 10 let (2009-2018).
Hvala, da ste z nami.

VABIMO VAS V

**VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI
RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH ORGANIZACIJ
IN USTANOV**

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,

Tel.: **031 344 883**

e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta:

www.irdo.si

www.horus.si

www.model-m.si

www.paktzamlade.si

ŽE 15 LET Z VAMI!

www.irdo.si

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

***Mozaik znanja,
vrednot in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti.***

